

Post Reg. No.
G/Sen-355/18-20
Permitted to Post at R.M.S.
S' Nagar Published on
Thursday Posting Every
Friday
: E-mail :
vatannivat@gmail.com

વર્ષ : ૦૮

તા. ૨૬-૦૧-૨૦૨૩ ગુરુવાર

અંક : ૩૬

પાના : ૧૬

છુટક નકલ રૂ. ૧/-

ચાલો, અંધારાની આંખમાં કોડીયાના કાજળને આંજાએ... R.N.I.NO.:GUJGUJ/2013/51889

વાતનની વાત

તંત્રી: અનુજ આચાર્ય - સહતંત્રી: કવન આચાર્ય

સાપ્તાહિક

EDITOR, PRINTER & PUBLISHER: ANUJ VINOD KUMAR ACHARYA, "ANUVAN" 2, PARTH NAGAR, B/H. DAL MILL, SURENDRANAGAR OWNER BY : ANUJ VINOD KUMAR ACHARYA, PRINTED AT: Nidhiresh Printery 23, Medicare Complex, SURENDRANAGAR PUBLISHED AT: "ANUVAN" 2, PARTH NAGAR, B/H. DAL MILL, SURENDRANAGAR

સ્થાપક તંત્રી : વિનોદ આચાર્ય.

કાર્યાલય

વાતનની વાત

૨૫, મેડીકેર કોમ્પ્લેક્સ, એ-વન
ઓટો ગેરેજ પાસે, સુરેન્દ્રનગર

મો. ૦૮૪૨૬૬૫૬૭૫૪

પ્રજાસત્તાક

પર્વની શુભેચ્છાઓ

અણમોલ શહાદત

ભલે રહો,
તમે ઘેર કે પછી સરહદે,
મન સદાય રહેતું તત્પર હશે ને જંખતું હશે
દેશની સુરક્ષા, દેશની સ્વતંત્રતા ને દેશમાં અમન.

દેશની આનને અજવાળવા,
દેશની બાનને બિરદાવવા,
દેશની શાનને શાંગારવા,
મન સદાય રહેતું તત્પર હશે,
ને જંખતું હશે.

આવી જ દેશ દાજ
તે દિવસે પણ
મનમાં તો રમતી હશે!

એમાં જ રમમાણ થઈ સજ્યાં હશે એ અણમોલ ખાખી વસ્ત્રો.
વળી એમાં ય શિરમોર ગણી સજ્યાં હશે એ અમોઘ શસ્ત્રો.

મનમાં વતનનાં રક્ષણનો રાજ લઈ,
દિલમાં દુશ્મન હણ્યાનો જોશ લઈ,
દેહમાં તરુણ તરવરાટ તાજગી ને સક્ષતા સજ
મન સદાય રહેતું તત્પર હશે.
ને જંખતું હશે.

આંખો ઉઠાવી જોનારાને મારવા,
પૂછ્ય ધરા પર પગ પાડનારાને પાડવા,
હુમલાવરોને હણ્યીને ઢાણવા,
મન સદાય રહેતું તત્પર હશે.
ને જંખતું હશે.

વતન પરતે વ્હાલને વરસાવવા,
ને ખપ પડ્યે ખુદનાં રક્તને વહાવવા,
મન સદાય રહેતું તત્પર હશે.
ને જંખતું હશે.

પરંતુ હે વ્હાલા બંધુઓ, પ્યારા સૈનિકો!
મનની મનમાં જ રહી ગઈ તમારી,
આશા ખુદ નિરાશ થઈ ગઈ અમારી
એ સમર્પણ એ દેશદાઝની ખુમારી,
સમગ્ર છવાયેલી અતૃતું ખુદારી,

એને નાકામ કરવા
એક નાનું ત્રાસવાદી તણખલું
આવી ગયું, સળગી ગયું, સળગાવી ગયું,
અરે! હાહાકાર એ મચાવી ગયું.

અફસોસ! પ્યારા બંધુઓ, આપને એ ભરખી ગયું.
દેશની ઉત્ત્રત અમીરીને કંગળ એ કરી ગયું.
અસ્તિત્વ આપનું શહાદતને વરી ગયું.

પણ વચ્ચે વ્હાલા બંધુઓ
અમ દેશવાસીઓનું.
કે, અણમોલ એ શહાદતને દેશ કદી ના ભૂલશે.
અને હા, બદલો તો લેવાઈ જ જશે,
તમારા જ તરવરીયા સાથીઓ જગુમશે.
ને ત્રાસવાદી આલમનો ખાતમો બોલાવશે.

અને ફરી એક વાર વચ્ચે છે.
કે આપની અણમોલ આ શહાદતને દેશ કદી ના ભૂલશે.
એની તો તમને પણ ખબર હશે.

★ ૨૬મી જાનીરદાર

કલમનો પમરાટ

આ છે નારી શક્તિ

નારી શક્તિ એટલે શું? મને ઘણી વખત આ સવાલ થાય અને નારીસશક્તિકરણ એટલે શુ?

ઈતિહાસમાં "નારી શક્તિ"નાં ઘણાં ઉદાહરણ જોવાં મળે છે.

એવી તો અનેક વીરાંગનાઓ આ ધરા પર થઈ ગઈ જેની ગાથા આપણે સાંભળતાં જ આવ્યાં છીએ એ પછી જોહર હોય કે સતી થવું એ નારી જ કરી શકે.

તો આજે આપણે એવી વીરમાતા વાત કરીશું જે મને એક સમારોહમાં મળી. એક એવી વીરમાતાજે પોતાનાં એકનાં એક પુત્રની "શહાદત"પર આંસુઓના સાગરમાં દૂબવાને બદલે દેશસેવાને જ પોતાનાં જીવનનો ઉદેશ્ય બનાવી દીધો નામ છે અનુરાધા વિષ્ણુ ગોરે કેપ્ટન વિનાયક ગોરેની માતા જીણો પોતાનાં એકનો એક ૨૬ વર્ષનો જુવાનજોખ પુત્ર માતૃભૂમિની રક્ષાને કાજે વીરતા પુર્વક લદીને પોતાના પ્રાણ પણ ન્યોધાવર કરી દીધાં એવાં વીરપુત્રના બલિદાનને એડે ન જવાં દઈને આ વીરમાતાએ પોતાનાં પુત્રના દેશપ્રેમનાં સ્વપ્રને પુર્ણ કરવાં નીકળી પરી એમનાં આ યજ્ઞમાં સાથ આપ્યો મુંબઈની "પાર્લે ટિલક મહા વિદ્યાલયના" પ્રિન્સિપાલે એમણે અનુરાધાબહેનને પત્ર લખીને જાણાવ્યું, "અમારી શાળાનાં ૧૦૦પુત્ર તમારી રાહ જોઈ રહ્યાં છે."

અનુરાધાબહેનને આનેજ પોતાનું મિશન બનાવી દીધું અને ૧૦૦પુત્રની માતા બની એમણે માતૃભૂમિની રક્ષાને કાજે તૈયાર કર્યા આજે તેઓ એક નહીં પણ અનેક પુત્રની માતા છે.

દોસ્તો આજે આ વીરમાતાએ પોતાનાં પુત્રના શહાદતને પોતાનાં હદ્યમાં રાખીને આંખનાં અશ્વ પીને કમરકસી છે અને લશકરમાં જોડાવવા લોકોને પ્રેરિત કરવાં ઠેરઠેર સેમિનાર યોજે છે. રેડિયો પર દેશપ્રેમનાં વાર્તાલાપ પણ કરે છે.

પરિણામ સ્વરૂપ લોકો લશકરમાં જોડાઈ છે. અનુરાધાબહેન કહે છે કે મારે મારા પુત્રનું મિશન પુરું કરવું છે અને એને આપેલું વચ્ચે કે ડેશભક્તિ પણ નહીં રડે કારણ એનો પુત્ર તો અમર છે.

ખરેખર દોસ્તો આવી માતાઓ આપણી આ ભારતભૂમિ પર છે ને મારા વ્હાલાં ત્યાં સુધી કોઈ શત્રુ પગ તો શું પણ નજર પણ નાંખી નહીં નહીં શકે.

દોસ્તો નારીસશક્તિકરણ આને જ કહેવાય આવી જ વીરમાતાઓના કુઝે જન્મ લેનાર સપૂતો માતાનાં ધોવણને કદી નહીં લજવે.....

વંદન છે આવી વીરમાતાઓને

★ જ્ઞાન કપુરિયા "નિયતી"

Digital દેશભક્તિ

આપણે આજાઈનો અમૃત મહોત્સવ મનાવી રહ્યા છીએ. આપણું બંધારણ ઘડાયું તેને પણ ઉત્ત વર્ષ પૂર્ણ થઈ ગયા છે. આપણા રાષ્ટ્રનેતાઓએ આજાઈ મેળવવા ઘણા બલિદાનો આપી પોતાની રાષ્ટ્રભક્તિ દાખવી છે. આજનો યુગ "ડિજિટલ યુગ" છે અને આજના યુવાનની દેશભક્તિ પણ ડિજિટલ સ્વરૂપ ધારણ કરી રહી છે.

આજના યુવાનો રાષ્ટ્રપર્વને પોતાના મોબાઇલમાં જ મનાવી રહ્યા છે. સ્ટેટ્સ અપડેટ અને સ્ટોરીમાં આપણી રાષ્ટ્રભક્તિ જ્ઞાન સમાઈ ગઈ હોય તેવું લાગી રહ્યું છે. મોટેભાગના યુવાનો રાષ્ટ્રપર્વને રજાના દિવસ સ્વરૂપે જુઓ છે. આ દિવસને તેઓ આરામ કરવામાં કે હરવા-ફરવાના વ્યતિત કરે છે. ફક્ત રાષ્ટ્રભક્તિના મેસેજ ફોરવર્ડ કરવા એ આપણી સાચી દેશભક્તિ નથી. આજે આપણે પહેલાની જેમ અંગેજો સામે લડવાની જરૂર નથી. પણ આપણા ઉપર પાશ્વાત્ય સંસ્કૃતિની છાપ ખૂબ જ ઊડી બેઠેલી છે. આમાંથી બહાર આવવું અને આપણી સંસ્કૃતિને સાચવું એ આજનો મોટો પ્રશ્ન બની રહ્યો છે.

ડિજિટલ માધ્યમોનો ઉપયોગ આપણે કફી દેશ કરી રહ્યા છીએ. આપણી રાષ્ટ્રભાવના માં વધારો કરવા અને આપણી સંસ્કૃતિને બચાવવા પણ આપણે ડિજિટલ માધ્યમોનો ઉપયોગ કરી શકીએ. આપણા બંધારણએ આપણે વાણી સ્વતંત્રતા બદ્ધી છે અને ડિજિટલ માધ્યમે આમાં વધારો કર્યો છે. આપણે ઉપયોગ કરી દેશ-દુનિયાને ગણી બધી રીતે બદલી શકીએ છીએ. પરતું જો આનો ઉપયોગ યોગ્ય ન કરવામાં આવે તો આ ડિજિટલ માધ્યમ ઘણી બધી અફવાઓ અને અટકળો પણ ફેલાવી શકે છે. કોમવાદ રમભાણો અને હુલ્લડ ફેલાવામાં પણ ક્યાંક આંજે સોશિયલ મીડિયા નો મોટો રોલ રહ્યો છે. આમ જો ડિજિટલ માધ્યમ દ્વારા આપણા સુધી પહોંચતી દરેક માહિતીની સત્યતા તપાશી પરખી ને આગળ મોકલવામાં આવે તો એ પણ એક દેશભક્તિ નું કાર્ય કર્યું કહેવાય.

★ ભાવિન સોની

ત્રિરંગો

મારા દેશનાં ત્રિરંગામાં ત્રણ રંગ,
એ તો છે વિવિધતામાં એકતાના રંગ.

સેફરન, શ્રીન અને વાઈટ,
ના કરશો તમે આપસમાં ફાઈટ.

વર્ષ્યે બ્લયું અશોક ચક,
કરશો રક્ષા એ તો જાણો સુર્દર્શન ચક.

ત્રિરંગો તો મારા દેશની શાન,
ત્રિરંગો તો મારા દેશનું માન.

લગાવો હર ઘર ત્રિરંગો,
દેશમાં ભરો મેધધનુષી સમરંગો.

કહે 'સુનિ' છે એક વિશ્વાસ,
આપણા દેશનો ત્રિરંગો વિશ્વમાં ખાસ.

★ સુનિતા મહાજન "સુનિ

આદિમ છે

અતિથિ ટેવોની સભ્યતા આદિમ છે,
ભારત ભૂમિની આ ભવ્યતા આદિમ છે.

મંદિરમાં આરતી મસ્ઠિદમાં અજાન,
આપણી સર્વધર્મ સમાનતા આદિમ છે.

યુગો યુગો થી ધરા પાવન કરતી,
પતિતપાવન ગંગામાતા આદિમ છે.

ભાઈયારાની રાહ ચિધનારા
કુરાન કહો કે ભગવત ગીતા આદિમ છે

"દર્દેદિલ" કવિકર્મ છે અજોડ નરસી હો કે મીરાં,
શબ્દોની એ મર્મતા આદિમ છે.

★ દીપક પુરી "દર્દેદિલ"

જંખના

માતૃભૂમિ હિંદ તારી સૌ કરીએ વંદના.
છે સદા તારા જ મંગળની અમારી કામના.
તું જ સૌની ભાગ્ય વિધાતા ને જનની જન્મભૂમિ,
સૌ કરીએ રોજ તન મન ધનથી તુજ આરાધના.
જીવાની શીખવાડી રીત નોખી જગથી તે,
છે સદા તારો જ ખોળો ખુંદવાની ખેવના.
ચાલશું ગાંધીના પગલે સર્વ ભારતવાસીઓ,
સત્ય, માનવતા, અહિંસાની સૌ કરશું સાધના.
સૌ મળીને પ્રગતિનો પંથ સદાયે કાપશું,
હિંદભૂમિ તુજને મળશે ખૂબ જગમાં નામના.
વાળ પણ વાંકો થવા દેશું નહીં તારો કદી,
જાન પણ કુરબાન કરવાની છે સૌની ચાહના.
સૌ સભ્યવીશું અમનના ઝૂલથી ઝાલું વતન,
"ગીત" છે સૌના હદ્યની આટલી જ જંખના.

★ ગીતા ઠક્કર "ગીત"

સલામી આપીએ...

શહીદોની કુરબાની સ્મરીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
દેશદાઝ નિજ વર્તને ભરીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
ન મળે વ્યક્તિત્વ ગાંધી, સુભાષને સરદાર જેવાં આજે,
તોય ભાવિ ઉજ્જવળ ભાખીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
કરચોરી, કામચોરીથી બચીને પ્રમાણિકતા પ્રસરાવીએ,
દીનદુઃખીને શક્ય સહાય કરીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
ઠેર્ટેર, ઘેરઘેર વૃક્ષારોપણ કરીએને કરાવીને જ જંપીએ,
પ્રદૂષણનો પનારો હવે છોડાવીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
નાગરિક તરીકેના હક્કને ફરજો નિભાવીને સ્વચ્છતા રાખીએ,
પર્યાવરણને પ્રતિપગલે સુધારીને તિરંગાને સલામી આપીએ.
લૂંટ, ખૂન, બળાત્કાર, લાંચ-રૂથન લક્ષણો છે એ શયતાન તણા,
જીવનમાં માણસાઈ પ્રગટાવીને તિરંગાને સલામી આપીએ.

★ ચૈતન્ય જોધી.

"દીપક"

એક બનો

નેક બનો...

વહેતી નદીઓના પાણી એક,
શાળાના બાળકોનો ગણવેસ એક,
નાના ભૂલકાં તણા ગીતો એક;
ને તિરંગી જંડો પણ એક!

નિઃ શસ્ત્ર લડનાર ગાંધી એક,
શાસ્ત્રી જવાહર સુભાષ એક;
હિંદુ, મુસ્લિમ, શીખ, ઈસાઈ એક,
સકળ જગ પાસે છે ને એક?

એકતા રાષ્ટ્રનો પ્રાણ વાયુ એક,
એકતાની ચાવી પણ એક;
ઘેર મારા કુતો બીલી,
નામ પાડ્યા મોતી મીની,

એક જ ફળિયે ભેગાં રહે,
ભેગાં સુવે ભેગાં રહે,
ખાઈ પીવે નહીં કોઈ વિના,
રહે નહીં એકબીજા વિના,

દૂધ ખાય રોટલી ખાય,
ભેગાં મળીને વહેંચી ખાય,
પશુ મટી માનવ થયાં,
આપણ કાં હેવાન થયા?

માનવ તમે માનવ થાવ,
માનવતા ના ગીત ગાવ,
'વસુંધરા કુટુંબ' એક જ નારો,
સહું ભારત વાસી એક બનો!
'પ્રેમ' એક બનો, નેક બનો...!!

★ પાલજીભાઈ રાઠોડ 'પ્રેમ'

બાપુને સંગ
તલવાર વગર
આજાદી મળી.

લડવૈયા સૌ
એક સાથે મળીને
જંગ ચક્યાં.

વડાપ્રધાન
પંડિત નહેરુજી
પ્રથમ સ્થાન.

દેશનું પર્વ
બંધારણ પ્રજાનું
ઉજવાય છે.

જાન્યુઆરીમાં
ઇવીસ તારીખે જ
કાયદા પાસ.

સૌથી વિશાળ
દેશનું બંધારણ
જાન્યુઆરીમાં.

એક નિયમ
જીવ આપી દઈએ
દેશને કાજ.

મહાવીરનું
માન સન્માન શાન
મા ભોમકાની

રક્ષા સુરક્ષા
શાંતિ કાંતિ કવચ
માતૃભૂમિનું

ગૌરવ ગાથા
દેશભક્તિનું ગાન
ઉત્સવ આન

એ તિરંગાની
આન બાન ને શાન
ફૌજ જવાન

★ ચંપ્રેશ દોશી "ચંદ્ર"

મારું હિન્દુસ્તાન

અનેકતામાં છે જ્યાં એકતા એજ મારું હિન્દુસ્તાન છે,
આન, બાન, જ્ઞાન, છે, દેશ મારો ગૌરવવંતો મહાન છે.

તહેવારોની અહીં ધૂમ છે, સહુની ખુશી એક સમાન છે,
બધાં ધર્માનું થાય જ્યાં સન્માન એજ મારું હિન્દુસ્તાન છે.

ગંગા,યમુના, સરસ્વતિ જેવી નાટિયો જેનું કરે છે યશગાન,
વીરોની જન્મદાત્રી છે જે ભૂમિ,એજ મારું હિન્દુસ્તાન છે.

યોગ, આયુર્વેદ અને અધ્યાત્મનો શાનોદીપ જેણે પ્રગટાવ્યો,
વિશ્વને તંદુરસ્તીનો પથ દેખાડ્યો, એજ મારું હિન્દુસ્તાન છે.

લોકતંત્ર છે તાકત એની અને સૌથી ઉપર સંવિધાનનું સ્થાન છે,
યુવાધનની શક્તિ જ્યાં બેમીસાલ છે,એજ મારું હિન્દુસ્તાન છે.

★પલ્લવી ગોહેલ

"પલ"

"બાળગીત"

હું સૈનિક છું નાનકડો
ભારત માં નો લાડકડો..હું સૈનિક

આહા..આ.. હાહાહા..ર

ખાખી વર્દી મારી શાન
ધજ તિરંગો છે અભિમાન..ખાખી..

આહા.. આ..હાહાહા.. ર..હું સૈનિક

સરહદ પર હું લડવા જઉ
દુશ્મનો ઉગતાં જ ડામી દઉં.. સરહદ..

આહા.. આ..હાહાહા.. ર..હું સૈનિક

માત પિતાને હું કરું નમન
દેશને સોચું મારું જીવન..માત પિતાને..

આહા.. આ..હાહાહા.. ર..હું સૈનિક

માતૃભૂમિ પર અર્પણ થઉં
માં ના ખોળે પોઢી જઉં.. માતૃભૂમિ..

આહા.. આ..હાહાહા.. ર..હું સૈનિક

★ રૂપલ સંઘવી "મઝુ"

26TH
JANUARY
HAPPY REPUBLIC DAY

મા ભારતી

સ્વતંત્રતા અપાવી સૌને દેશ દેશવાસી.

છે ગૌરવ અમને ધીએ ભારતવાસી.

દુનિયામાં વગડાવ્યો છે તમે ડંકો.

જ્યાં ને ત્યાં વાગે છે આપણો ડંકો.

ભગતસિંહ,આજાદને બંકિમચંદ્રના,

આજે પણ છે અમર નામ.

ગાંધીજી,શાસ્ત્રીજીને,સરદારની સાથે,

ચાચા નહેરની આવે છે સૌને યાદ.

સુભાષચંદ્ર,બાલ ગંગાધર ને સાવરકર.

મૂકસેવક રવિશંકર ને વળી ટિણક,

સૌની જીભે સદા રહેશે યાદ.

મા ભારતીના વીર સપૂતો,

કરીએ તમને સો-સો સલામ.

તમે સૌને યખાડાઓ સ્વતંત્રતાનો સ્વાદ.

નહિતો કડવા ધૂંટ બની જાત ફરિયાદ.

મા ભારતીએ સૌને આપ્યા આશીર્વાદ

ક્ષણે-ક્ષણે સો કરતા શહીદોને યાદ.

રૂવે-રૂવે જગાડો તમે સૌ દેશ ભક્તિ.

સ્વતંત્રતા નથી મળી આપણને સસ્તી.

★ શર્મા દીપકુમાર રાવજીભાઈ સિહુંજ.

વતનની વાત...

શબ્દોને સ્નેહમાં બોળીને હું લેખ લખું છું
મારી થોડીક લાગળીઓથી મારા વતનની વાત લખું છું...

ધર્મ ભલેને ભિન્ન રહ્યા, તહેવારો ભલેને જુદા રહ્યા,
આ નાત જાત થી હું પર રહીને એક એકતા લખું છું...

આજ મારા વતનની વાત લખું છું...

વીરતા, શુરતા અહીં ભરપુર છલકાય છે,

જેમાં સુખ દેવ, ભગતસિંહ જેવા વીરો દર્શાય છે,
એમના થી પ્રેરણા લઈને એક પ્રયાસ કરું છું...

આજ મારા વતનની વાત લખું છું....

તિરંગાની જેમ ચમકે છે દરેક રક્ષકો,
સીમા પર કુરબાની દેતા મારા વીરો માટે એક સલામ લખું છું...

આજ મારા વતનની વાત લખું છું...

આજાદ છે અને હંમેશ આજાદ રહેશે "પાગલ"

મારો દરેક શાસ એની કુરબાની માટે લખું છું...

આજ મારા વતનની વાત લખું છું....

★ ગીતા.કે. ગઢવી

ભોમને ભેટ્યા

ઉગે સૌ સ્પંદનો આ દેશ પ્રેમીની રૂવાંટીમાં,
સિપાહી કેવો શોભે છે, ત્રિરંગી ફરફારાટીમાં.

કમળ ખીલી ઊઠ્યું છે લોહીથી લથબથ જો, ઘાટીમાં,
વતનનો પ્રેમ ધૂંટ્યો છે અમે એક કોરી પાટીમાં.

કરીને મોત વહાલું ખૂબ તેઓ ભોમને ભેટ્યા;

સલામી એ જવાનોને, ભળી જ્યા સાવ માટીમાં.

અમન કાજે ભરે પહેરો, ન જોયાં બફ્ફ કે વર્ષા,

સહી કષ્ટો સદા જીવન ગુજારે સનસનાટીમાં.

છવાયું ઘોર અંધારું, છતાંયે દુશ્મનો માર્યા,

ત્રિરંગો ઊભરે છે માત્ર હૈયાની સપાટીમાં.

તરસ ને ભૂખથી વ્યાકુણ બને જ્યારે "દિલીપ" ત્યારે,

વદન જોતો સદા માયે બનાવી સૂતર આંટીમાં.

★ દિલીપ વી ઘાસવાલા

ક
લ
મ
ન
પ
ર
મ
ર
ન
ર

"દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ"

સાંભળતા હૈયું હરખાય મનોહર,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

વસે સૌના પ્રાણ તુજ ઉપર,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

લખાય આખી નવલ મનોહર,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

ધબકે શૂરાતન તારા નામમાં ઢોઢગ,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

ગાઉં તારા સુર લયોલય,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

તારા કાજે નશર પ્રાણ ન્યોછાવર,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

બહુવિધ તારા રસરૂપ લગોલગ,
દેશભક્તિનો રંગ અનુપમ.

★ રાધવ પટેલ "વત્સલ"**ભારત મારો દેશ**

લખવા માટે લખવું નથી કે કહેવા માટે કહેવું નથી,
હૈયે થી નીકળી હોઠ પર જે આવે,
તો કલમને શાહીમાં ભીજાવવી અધરું નથી,
ગર્વ છે કે છું ભારતીય ને કહું છું કે ભારત મારો દેશ
પહેર્યા એણે પરિધાન અનેક ના કદી.
ઉતાર્યો "માણસાઈ" નો ખેશ રે ભારત મારો દેશ રે,
લાગે ના નજર મારા દેશને,
કે લખું ભારતને કરી દઉં ટપકું કાઢી, મારી આંખોની મેશ રે,
ભારત મારો દેશ રે,
ભાતીગળ મેળા જેવો વિશ્વ આકર્ષય ત્યાં
માણવા, "અતિથિ દેવોભવः" નું
ચાલે status હંમેશ રે, ભારત મારો દેશ રે,
દેશના મારા લડવૈયા ઓ ને વીર જવાનો,
શહીદ થઈ જીવે છે ભારતનું હદ્ય બની ધડકે છે,
એમાં શંકા ના લેશ રે, ભારત મારો દેશ રે,
મૈત્રી ભાવના રંગો ઉડાદેસઘણે,
ઈમાનદારીની સુવાસ પસારે એ ખૂણે ખૂણે.
મહેનતનો tag લઈ જીતે બધી રેસ રે ભારત મારો દેશ રે.

★ નંદા હિતેન્દ્ર સોલંકી

આ અંક ના સંપાદકો
પ્રીતિબેન ભવુ
કવન આચાર્ય

રાષ્ટ્રધ્વજનું સન્માન

દર વર્ષે પંદર ઓંગણ અને છલ્લીસ જાન્યુઆરીએ દેશભક્તિનો જીવાળ આવે. બે-ગ્રાન્ડ દિવસથી એ સિજનલના ચાર રસ્તા પર રાષ્ટ્રધ્વજ વેચતા લોકોને શોધે, પણ આ વખતે કંચાય કોઈ મળે જ નહીં. શું એ બધાંની દેશભક્તિમાં ઓટ આવી? પચ્ચીસમી જાન્યુઆરીએ એણે સિજનલ પર કલરિંગ માટેની ચોપડીઓ વેચતાં એક છોકરાને પૂછ્યું,
"કેમ બેટા, આ વખતે રાષ્ટ્રધ્વજ નથી વેચવાના? કોઈની પાસે રાષ્ટ્રધ્વજ દેખાતા નથી"

એ છોકરો એની સામે ટગર ટગર જોઈ રહ્યો. એણે ઉત્તરમાં પ્રતિપ્રશ્ન કર્યો, "ર૭મી જાન્યુઆરીએ રાષ્ટ્રધ્વજનું શું કરવાના?" એ બોલ્યો, "કચરામાં કે પસ્તીમાં જવાના." એની વાત સાંભળીને પેલો છોકરો બોલ્યો, "બસ એટલે જ અમે આ વખતથી રાષ્ટ્રધ્વજ નથી વેચવાના. અમે તો રોજગારી મેળવવા માટે વેચીએ છે, પણ તમે લોકો દેખાડો કરવા ખરીદો છો, અને દેશભક્તિનો જીવાળ ઉત્તરતાં એને કચરામાં ફેંકી દો છો. શું દેશભક્તિ ફક્ત એક જ દિવસ

પૂરતી?" એ છોકરાએ વાત આગળ વધારતાં કહ્યું કે, "અમને શાળામાં આપણા ત્રિરંગાનું સન્માન કરતાં શીખવાડે છે. એને ફેંકી ન દેવાય. એ તો આપણું ગૌરવ છે. આપણા બહાદુર જવાનો જ્યારે વીરગતિ પામે ત્યારે ત્રિરંગો એમના શૌર્યના સન્માનનું ઓફાડે છે."

એ છોકરાની વાત સાંભળીને એણે પોતાની ભૂલ સમજાઈ અને દેશભક્તિનો દેખાડો ન કરવાની પ્રતિશા લીધી.

★ પ્રકૃતિ 'પ્રીત'

મેડ ઈન્ડિયા ને

અપનાવો ને યાર...

મેડ ઈન ચાઈનાને કરો બહાર,

મેડ ઈન ઈન્ડિયાને અપનાવો, યાર!

સસ્તી ચીજોનો મોહ છોડીને,
સ્વદેશી વસ્તુઓ અપનાવોને, યાર!

દેશવાસીઓ હવે બનો સમજદાર,
ચીની વસ્તુઓને તડીપાર કરોને, યાર!

થવા નહીં દેવું ચીનનું સપનું સાકાર,
બહિષ્કાર એનાં માલનો કરોને, યાર!

હિન્દી ચીની ભાઈ ભાઈ કહેતો જાય,
એ જ દગાબાળ કરતો રહે છે, યાર!

ત્રેગનના ફુંઝાડાથી ના ડરવું ભાઈ,
રક્ષણ કરતા આપણા વીરો, યાર!

ચીનના બદરીરાદાઓ હવે સમજો ને યાર.
આત્મનિર્ભર બનીને હવે બતાવોને, યાર!

★ તેજલ શાહ

"રેવા"

આજાદી

આવો બાળકો

કરીએ ધરતીની માટીનું તિલક
યાદ કરીએ શહીદોના બલિદાનને
અહીં કોઈ સૂતું હતું તીરંગો ઓઢીને.

આવો બાળકો

ગાઈએ આજાદીનાં ખારાં ગીત
સાદ દઈએ વીરોની મર્દાનગીને
નમીએ વતનનાં બહાદુર સૈનિકોને.

આવો બાળકો

કરીએ સર્વસ્વથી રાષ્ટ્રની આરાધના
સ્મરણ કરીએ મૌઘેરી આજાદીને
પ્રણ લઈએ નહીં જૂકાવીએ શીર્ષને.

આવો બાળકો

સત્યના રાહ પર આગળ વધો
વાદ મૂકીએ સંવાદ સાધીને
પોકારીએ આજાદી અમર રહોને.

★ ભરત સાંગાણી**યેદ અનિલ આર. જોખી**

(આયુર્વેદ કન્સલટન્ટ)

હદ્યરોગ, શ્વાસ અને ફેફસાના રોગ, કમરના મણકાના દુઃખાવા, સ્વીઓના રોગ, સાંધાનો વા,
ગેસ, એસીડીટી, કબજ્યાત, હરસ, મસા, ભગંદર અને પથરી તથા પેશાબના રોગો માટે
આયુર્વિદિક સારવાર માટે

દર્દીતપાસવાના દિવસ : સોમવાર, મંગળવાર, બુધવાર.

દર્દીતપાસવાનો સમય : સવારે ૮-૦૦ થી ૧૨-૦૦ દરમ્યાન

મો.: ૯૪૨૬૨ ૪૫૪૩૪

ફોર્ડના શો-રૂમ ઉપર શિવ હોટેલની બાજુમાં, બસ સ્ટેન્ડ રોડ સુરેન્દ્રનગર.

દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...!

આવો છે પર્વ રાષ્ટ્રીય આજે આંગણે
પ્રજાની સ્વતંત્રતાના હક્કને લઈ આજે
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

મેળવવી આજાદી, સૌના માટે મુશ્કેલ ઘણી
પાર કરી ગુલામી, વેઠી મુસીબત અનેકગણી
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

વહેડાથું હતું ખૂન અનેક શહિર્વીરોએ
ગુમાવ્યો હતો અખંડ ચાંદલો સોહાગણોએ
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

ગાઈએ ગાન, દેશભક્તિ અને શૌર્યના
કરીએ યાદ, એ વીરોનાં બલિદાનને
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

સરદાર પટેલને હતા મહાત્મા ગાંધી
જેણે અંગ્રેજોના રાજમાં લાવી આંધી
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

અંગ્રેજોથી મેળવી આજાદી ખૂબ કપરી
આવી સ્વતંત્રતા ભારત દેશમાં સોનેરી
દેશભક્તિના પર્વને સૌ ઉત્સાહથી ઉજવીએ...

★ જાદુ મનિષાબેન રાધવભાઈ “મની”

લહેરાય તિરંગો

પંદરમી ઓગસ્ટ અને
ઇવ્વીસ જાન્યુઆરીના લહેરાય તિરંગો.

ભારત જેવી પવિત્ર ભૂમિમાં જન્મ
લઈ ધન્ય થયો અવતાર.

ગુજરાતની શાન, ભારતની આન
એવાં લોક લાડીલા ગાંધીજી.

ભગાડયા અંગ્રેજોને ગુલામી માંથી
મુક્ત કરી માતૃભૂમિને.

એ ગાંધીજીને લાખો સલામ,
જેણે કર્યા દૂર નાત જાતનાં બંધનો.

નવી નિતીઓ, નવી રૂઢિઓ લઈને
બન્યાં છે તારણાહાર.

સત્ય, અહિંસાને વળગી રહીને
કેટલાં કર્યા છે સત્યાગ્રહ.

સત્યનાં ઉપાસક, સ્વાવલંબી એવાં
ગાંધીજીને સત સત પ્રણામ.

★ વર્ષા ભવ્ન (વૃંદા)

દેશભક્તિ

આપણાં દેશમાં વિવિધ ધર્મ, જાતિનાં લોકો રહે છે. "વિવિધતામાં એકતા" ઓળખ છે. ધર્મ, જાતિ, પેરવેશ, ખાંડીપીણી અલગ છતાં ઢાલ બનીએ સાચવી રાખીએ સાચી દેશભક્તિ છે.

મતભેદ બધા વચ્ચે હોય મનભેદ ના રહે 'દેશ' નું પ્રતિનિધિત્વ કરવાં નેતા ચુંટવાનો તક મળે છે. બહૂમતીએ ચુંટાય, એ કહે માનીએ, આપણો પ્રસ્તાવ મૂકીએ! દેશ ચલાવાનો છે, કરોડોની જનસંખ્યા છે એક લીટીમાં રાખવામાં કશું ચૂકી જાય સહકાર એજ દેશભક્તિ. ડા. ત તરીકે ચાલો સીંગાપોર ગયાં સફાઈ ભરેલું, ઘૂળનું નામ નહિ, કચરો તો બિલકુલ નહિ. આપણો દેશ આવો કયારે થશો! દંડ છે કચરો રોડ ઉપર નાખતાં નહિ.

દેશમાં દંડ નથી, મનશાવે ત્યાં કચરો, પાનની પિયકારી, સિગરેટ, બીડી પીવી જાહેર જગ્યામાં દેશ આપણું ધર, ઓળખ છે, સુધરણું સ્વચ્છ અભિવાન પાછળ કરોડો ખર્ચે જયાં સુધી નહિ સુધરી, ખોટું કરતાં રોકીએ, સાચી દેશભક્તિ એ ભાવિ આવનાર પેઢીને સુધળ વારસો આપીએ. ચોવીશ કલાક નજર રાખે, દંડ કરે, નોટિશ આવે તો કાયદાનું પાલન કરીએ? શિક્ષિત સમાજ બનાવીએ, છોકરા- છોકરીનો લેદ ઘટાડીએ છેડતી જેવા કાર્યોમાં વિકૃત માનસને સુધારીએ એ સાચી દેશભક્તિ છે નિયમ બધાં માટે સરખો કરવો જોઈએ સચ્ચાઈને સાથ આપો પર્યાવરણને સાથ આપો. કાર્યવ્યસ્થાના નિયમોનું પાલન કરી એ પર્યાવરણને બચાવીએ દેશભક્તિ છે. દેશને સાક્ષાત્કાર કરવાંમાં ઉપયોગી બનીએ પછાત, ગરીબી એ દુર કરવાંમાં જે સહાય, સમય, . ભૃણાહત્યા, કોમવાદ, બાળમજૂરી, સ્વતંત્રતા સેનાની બલિદાનને સાર્થક કરીએ. સરકારી વસ્તુને સાચવીએ જેમકે બસમાં શીટ પર ચીરો ના પાડીએ, લાઈનમાં ઊભા રહીએ, આપણા વાણી, વિચાર, મનથી સહાય કરીએ તો એ દેશભક્તિ છે.

જે મા ના ખોળે જન્મ લીધો અનું ઝુણ આપણી માથે હોય છે ભારત માતાની ભૂમિએ ઉપર જન્મએ સદ્ભાગ્ય છે. ઝણ ચુકવવાં કોશિશ કરીએ સાચી દેશભક્તિ છે. દેશ તો આજાદ થયો છે, આપણી ઉપર છે કે આપણે કયારે આજાદ થશું?

★ બિના સચદેવ (પલ્લુ)

સંભળાવું વાત વતનની

હેરી સખી સંભળાવું વાત વતનની,
લલાટે વિજય તિલક એવી,
પવિત્ર ધૂળ મારાં વતનની,
જે ધરામાં રામકૃષ્ણ અવતર્યા,
એ રધુંણ રીત મારાં વતનની.....

હેરી સખી સંભળાવું વાત વતનની,
દિવસે ઉધાડ સદા સૂર્યતણો,
ને રાત્રે શીતળતા ચાંદની,
મધ્યમધતી સ્નેહની ફોરમ મહેકે,
એ બલિહારી મારાં વતનની.....

હેરી સખી સંભળાવું વાત વતનની,
ભાવના સદા વૈશ્વકુંભક્મ,
સહકાર, ત્યાગ ને બલિદાન,
જાત ભૂલી ઉભુ અરીખમ સૈન્ય,
એ પરંપરા મારાં વતનની.....

હેરી સખી સંભળાવું વાત વતનની,
દેશ દાજની ગંગા-જમના વહેતી,
દેશભક્તિ તિરંગો લહેરાતી,
માનવમુલ 'સોનુ' જિલ્લાએ સારતી,
એ સંસ્કૃતિ મારાં વતનની.....

★ જેઠવા સોનલ ડી.

"સોનુ"

સૈનિકનો દેશપ્રેમ....

દેશની રક્ષા ને કરવા જતન,
સૈનિક ચાલ્યો છોડીને વતન,
જે ક્યારેય નહીં થવા દે દેશનું પતન,
કોઈનો લાડકવાયો તો કોઈની આંખોનું રતન,

મમતા ના ખોળે મોટો થયો,
ને પિતાના લાડકોડમાં ઊછર્યો,
બહેનની લાગણીમાં ઘેલો થયો,
ને માતૃભૂમિને સમર્પિત થયો,

સૈનિક માટે તો પ્રશ્ન છે તહેવાર ?
અને તો બસ યુદ્ધ સાથે જ વહેવાર,
ભલે હોઈ ટાઢ તાપ કે વરસાદ,
દેશની રક્ષા એક જ સાર,

યુદ્ધભૂમિમાં પડધમ વાગો,
સૈનિક ચાલ્યો દેશની રક્ષા કાજે,
હાથમાં હથિયારને બંદુક સાજે,
દોટ મૂકીને દુશ્મન ભાગો,

અચાનક આવે નફરતનું તોફાન,
ડગમગી જાય દેશની શાન,
ભલે શરીરે થઈ જાય લોહી લુહાણ,
ને જરૂર પડ્યે કરે પ્રાણ કુરબાન,

માતૃભૂમિ માટે જંગ ખેલાય,
દેશદાજ માટે રક્ત રેલાય,
શરીર ગોળીઓના ધા થી વીંધાય,
એ શૂરવીરની ત્યારે કાયા પિંખાય,

માં નું હદ્ય ત્યારે સંતાપ કરે છે,
પતીનું દિલ વિલાપ કરે છે,
આવા વીર સપૂતોને દિલથી સલામ,
જય હો ભારત ! જય હિંદુસ્તાન !....

★ તૃતીએ પંડ્યા

વંદુ છું હું એ ભારતને...

દેશ છે આ બલિદાની ; વંદુ છું એ ભારતને !
જ્યાં હરખે છે હિન્દુસ્તાની વંદુ છું એ ભારતને !

ઉઠયા જ્યાં નાદ કાંતિકારીઓના!
ઈકલાબની છે નિશાની વંદુ છું એ ભારતને !

અખંડ રહી જ્યાં એકતા આ સર્વ ધર્મની !
રાષ્ટ્રભક્તિ જ્યાં મજાની વંદુ છું એ ભારતને

આજાદ કીધો જે દેશને રક્ત હૈયાના સીંથી !
આપી છે આમ કુરબાની વંદુ છું એ ભારત !

ચાહતમાં અહીં એના શબ્દાને ઢાળી દીધા !
હૈયાના ખૂણે કાયમ જગા જો રહેવાની વંદુ છું એ ભારતને

આવી છે ખુમારી "અજવાસ"ને
એની ગરિમા જોઈ !

હિંમત ના કયાંયે ના હારવાની વંદુ છે એ ભારતને ..

★ રિયાજ મીર

"અજવાસ"

મને ગૌરવ છે મારા હિન્દુસ્તાન પર
જ્યાં નાત જાત કે ધર્મના ભેદ વગર
સૌ દેશ પ્રેમ નિષ્ઠાથી રહે છે

.જ્યાં મંદિર, મસ્જિદ, ચર્ચ ને
ગુરુદ્વારા, સર્વ ધર્મ મન સમભાવ
સાથે લોકો રહે છે દરેકનાં મન
ભગવાન વસે છે,

સર્વ ધર્મ સમાન માનનારા લોકો
વસે છે મંદિરમાં દેવોને પૂજા કરે
સાંજે આરતી અને અજાન કરે છે.

એવું પ્યારું મારું હિન્દુસ્તાન છે
શાંત, સૌભ્ય સનાતન ધર્મ છે
અહીં સૌ હળીમળીને રહેનારા લોકો છે
એવું મારું હિન્દુસ્તાન છે,

હિન્દુ, મુસ્લિમ, શીખ, ઈશાઈ,
પારસી, સૌ રહે એકતા રાખી
એવું શાંતિ અને પ્રેમથી જીવતું
મારું હિન્દુસ્તાન છે,

જ્યાં લોકો દેશ પ્રેમ રાખી સમર્પણ થી જીવે છે,
સત્ય, નિષ્ઠા, ને દેશ
માટે પ્રાણો ન્યોદ્ધાવર કરવા
નવ જવાનો તેયાર છે, એવું શાંતિ પ્રીય
મારું હિન્દુસ્તાન છે,

★ મીરાં દી વ્યાસ

મારો દેશ!

ધર્મની ધર્મ ફરકાવતો પાવન મારો દેશ
અલખની ધૂણી ધખાવતો પૂજ્યશાળી મારો દેશ
સંસ્કારની જ્યોત જલાવતો જીવલંત મારો દેશ
ધરતીને પણ મા પોકારતો ઋણી મારો દેશ
સત્યના તેજે અજવાળનો સ્વર્ણિમ મારો દેશ
વેદજ્ઞાનના ગાને ડોલતો પ્રખર મારો દેશ
ઉત્તુંગ ઉજવળ શિખરોથી શોભતો દેવભૂમિ મારો દેશ
રતાકરથી પગ પખાળતો પૂજ્યભૂમિ મારો દેશ
ચાર ધામ ને બાર જ્યોતિર્લિંગથી શોભતો શાશ્વત મારો દેશ
સીતારામ ને રાધાકૃષ્ણના પ્રેમે પ્રાણી બનતો મારો દેશ
સદીઓથી અડગ ઊભો બલિદાની મારો દેશ
પૃથ્વીનો છેડો ઘર બનતો વંદનીય મારો દેશ
૨૧મી સદીમાં પણ દુનિયાને રાહ ચીધતો જ્ઞાની મારો દેશ!!!

★ પ્રીતિ જાગીરદાર

ભારત દેશ.. રાષ્ટ્ર વંદના.
હિન્દ ને મળી મુક્તિ, સપૂતો ની શહીદી માંથી,
મળી હિન્દ ને ભેટ શહીદો ના કફન માંથી.

હિન્દ ને મુક્તિ આપી, ગુલામી ગઈ વતન માંથી,
મંદિરો થયા પવન રાષ્ટ્ર બલિદાન થી.

ભારત ની ગાથા મળી અનોખી કહાની થી,
મળી પ્રેરણા જીવનની મહા પુરુષ ના જીવન માંથી.

મુક્તિ સફળ કરવા કઈક દીપકો બુઝાયા,
'દિલક્ષ' દેવાયા દાન ગુલાબી દિલ ગવાયા.

★ દિલીપ આચાર્ય "દિલક્ષ"

પુસ્તકના પ્રથમ પાને લખાયેલી
પ્રતિશા બોલાય છે જ્યારે,
હાથ જમણો ઉઠે ગર્વ થી
તાકત એક સ્વરની ગુંજે છે જ્યારે..
'યાદ આવો તમે વારે વારે..

પંક્તિ 'જય ભારત' નોંધાય હુદ્દય ધબકારે
આભાસી શબ્દો અથડાય સતત કાને
'યાદ આવો તમે....

હા એ જ તિરંગામાં લપટાઈ લીધી તી વિદાઈ
હે જવાનો હે સૂરવીરો
બંદૂકની ગોળી જેલી વહી રક્ત નદી, છતાં ન રોયા અપાવી
આજાદી ભારત 'માત' ને...

એ લાલરંગ ભણ્યો ને બન્યો વાદળનો તેજ
સૂરજના સ્મિત ધલકાય છે જ્યારે..
'યાદ આવો તમે....
રાષ્ટ્રગાન બોલાય છે જ્યારે..
'યાદ આવો તમે વારે વારે..

★ કિરણ ચોનકર "દિવાની"

"વંદે માતરમ"

હું છું નાનો બાળ
હું છું ભારત માતાનું સંતાન
વંદે માતરમ વંદે માતરમ.

હાથમાં લઈ તિરંગો
ગાતા આજાદીનાં ગાન
વંદે માતરમ વંદે માતરમ.

ભેડુઓની સાથે કરતાં
લેફ્ટ રાઈટ લેફ્ટ રાઈટ
વંદે માતરમ વંદે માતરમ.

ગાંધી, સુભાષ, ભગતસિંહને
લાલ, બાલ, પાલને કરતાં યાદ
વંદે માતરમ વંદે માતરમ.

★ રસ્તી સંપટ

દેશભક્તિ

૧) આજાદી મળી
છે વીર શહીદોના
બલિદાનથી.

૨) દેશ ખાતર
પ્રાણ ન્યોદ્ધાવર ની
ટેક રાખીએ.

૩) શહીદો રૂપી
પુષ્પો નો પમરાટ
પ્રેમે મહેકે.

૪) દેશભક્તિ ના
પ્રતિક સમો તિરંગો
લહેરાવીએ.

૫) વિશ્વ ફલક
પર ફરકે ધજ
દેશની શાન.

૬) દેશ આપણો
ધન - ધાન્યથી સદા
સમૃદ્ધ રહો.

૭) અમૃત સમી
મહામૂલી આજાદી
અમર રહો.

★ વિઠલાણી પલ્લવીખેન હેમલકુમાર.

રાષ્ટ્ર વંદના

વાત જો વંદનાની હોય તો
પહેલાં વંદના પરમાત્માને હોય
બીજું વંદના જનેતાને હોય
ત્રીજી વંદના અંતરમનની હોય

વાત જો વંદનાની હોય
રાષ્ટ્રના ઘડવૈયાઓને હોય
આજાઈ માટે જાનની આભૂતિ આપનારની હોય
શહિદીને વરેલા પરિવારની વિધવાઓને હોય

વાત જો વંદનાની હોય તો
નિતનવા આવિષ્કાર કરનારની હોય
અન્ય રાષ્ટ્રોમાં ઊંચું સ્થાન મેળવનારની હોય
રાષ્ટ્રને સમૃદ્ધિના શિખરે બિરાજમાન કરનારની હોય

★ જ્ઞાનેશ જ્યયંદ લાપસીયા

દેશભક્તિ

હસતાં મુખે ફાંસીને માંચે ચડાં;
ભયમુક્તિથી બહાદૂરીને વહોર્યા.
જિજ્ઞાસાવૃત્તિ પ્રબળ બનીને ઉત્તરી;
જુસ્તસાથી દેશભક્તિ કાળજે વહોરી.
અનેક વીરોને આજ સાદ કરીએ;
એ આત્મસન્માનની વાતે ચડીએ.
વતનની યાદ મહી મુખે સાલી;
શહીદના તને જોઈ લાલ લાલી.
કાર્યમાં સહપાઠી એ બની રહ્યાં;
દેશભક્તિ નામે માનભેર જીવ્યાં.
ભારતમાતાને કહું, 'કદી જૂકે નહિ શીશ';
ત્યારે આજ ફેલાયો એ તિરંગો ઘારો.

★ જુલી સોલંકી “સચેત”

" મને વ્હાલો તિરંગો "

રાષ્ટ્રધ્વજથી રાષ્ટ્રપ્રેમ મનાવી નિભાવો દેશભક્તિ.
દેશપ્રેમનો નારો રોજ લગાવી નિભાવો દેશભક્તિ.

રોજભરોજના કામકાજમાં હા વણી લો આ વાતને;
શું છે દેશપ્રેમ એકમેકને જણાવી નિભાવો દેશભક્તિ.

કેસરી સફેદ લીલા રંગનો હા છે મને વ્હાલો તિરંગો;
અશોકચક જેમ ફરજ નિભાવી નિભાવો દેશભક્તિ.

દેશપ્રેમના પાઠ શીખવા મળે છે શાળાકીય જીવનથી;
કેટ કેટલા છે ઉપકાર ગણાવી નિભાવો દેશભક્તિ.

એકતા, સમતા, બંધુતા કેળવી સંપથી રહો બિન્દાસ;
રીત રાષ્ટ્રપ્રેમની સદા નિભાવી નિભાવો દેશભક્તિ.

★ રાકેશ વી સોલંકી " બિન્દાસ "

લડવૈયા શૂરા

લડવૈયાઓ દોડજોને શાનુ પકડી પાડજો,
લડવૈયાઓ સરહદને સાચવી રાખજો.
શંખનો શૌર્યનાદ, મુખે લલકારો રાષ્ટ્રોચ્ચાર,
માતૃભૂમિની રક્ષા કાજે પ્રણોચ્ચાર.
તારાં તેજસ્વી કપાળને ગર્વ સભર રાખજો,
તારાં નયનોને જોતાં જ દુશ્મનને ભગડજો.
રણશિંગા, દુદુલિ હુંકારી અરિદળ પર ત્રાટકજે,
તારી ચોક્કસ દિશા નક્કી નિશાનને છોડજો.
હોય વિમાન કે ભૂમિદળ હંમેશા તત્પર રહેજો,
દેશનું સુકાન તમારા હાથમાં, દેશની શાન તમે વધારજો.
ભારત દેશની ભવ્ય ગાથા છે સંગ્રામમાં,
લાલ, બાલ, પાલ મંગલ ક્રીતિ ગાનમાં.
લડવૈયા હરહંમેશ પ્રેરણા આપનાર છે,
કેસરિયા ખમીરે યુદ્ધ લડનાર છે.
વીર સ્વરૂપે અર્જુન સારથિ સમરાંશમાં સંગે,
પ્રેરણાદાયી સનાતન સૂત્રો રંગમાં રંગે.
લડવૈયા શૂરા ! જીતમાં જ્ય જ્યકાર હો,
વીર શહીદોને અક્ષત, કંકુથી ભારત જન વરસાવશે.

★ આરતી પરિતોષ જોધી

દેશભક્તિની પ્રાર્થના

આજાદ ભારતનો હું રહેવાશી છું,
મોઘેરી આજાદીની મને કદર છે....

દેશભક્તિની દાજ છે,
એ જ અમારું મુખ્ય સાજ છે....

વતન માટે મરી ફિટીયે એવો,
ફોલાદી અમારો સીનો છે....

સ્વતંત્રતાનો અમને આનંદ છે,
દેશભક્તિ અમારી નસનસમાં છે.....

ગુલામીની કાળમીંઠ રાતો ગઈ છે,
આજાદીની નવીન હવા લહેરાય છે.....

સ્વતંત્ર સેનાનીઓના બલિદાનને હું ભૂલીશ નહીં,
પ્રાણ ન્યોધાવર કરીશું પણ આજાદીનું અમે જતન કરીશું....

ગુલામીના અંધકારમાંથી આજાદીનો પ્રકાશ અમે જોયો છે,
પણ સાથે સાથે ભગત-સાવરકર-બાપુ જેવા અનેક સપૂતો ખોયા છે.....

સ્વતંત્ર ચળવળમાં જે શહિદ થયા,
એ વીરપુરુષો સૌ ફરિશ્તા હતા....

આજાદ છીએ આજાદ છીએ,
અમે દેશવાસીઓ બધા આબાદ છીએ.....!
દેશભક્તિ જ રાષ્ટ્રની અસલી શક્તિ છે.

★ શૈલેષ પટેલ “આર્ટિસ્ટ”

મેરા ભારત મહાન

સંસ્કૃતિની રક્ષા કરતો,
ભારત દેશ મહાન છે.
ધનધાન્યથી નિત્ય છલકતા,
ખેતર ને ખલીહાન છે.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)
આજાદીનું પર્વ મનાવી,
ભારત માતને પૂજે છે.
વેદ અને વીરતાની ગાથા,
પ્રેમ થકી એ પૂજે છે.
દેશ પ્રેમને હેઠે રાખી,
દુશ્મનને ના સાંખે છે.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)
હર જીવ માંદે શિવને ભાગે,
નાગલોકને પૂજે, પાળે.
નાગ પાંચમે પૂજન કરતો,
કુલેર બાજરી પ્રેમે ધરતો.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)
ભાઈ બહેનનાં નિર્મણ પ્રેમને,
સુતાર કેરે તાંત્રણે બાંધ્યા.
એક ક્યારીનાં ફૂલડાઓને,
અંતર કેરાં તારે સાંધ્યા.
એકમેકને પ્રેમે ભીજીવે,
વીરલો બેનલડીને રીજવે.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)
બંસી બજૈયો ફૃષ્ણ કનૈયો,
જન મન કેરે હેઠે વસીયો.
આવી અંતર ધૂમ મચાવે,
રાધાજનો એ રંગ રસિયો.
ભક્તિ કરી સૌ રીજવે એને.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)
બાળ સ્વરૂપે પૂજતાં એને,
નિત્ય લાડ લડાવે પ્રેમે.
જન્માસ્ટમીનો ઉત્સવ ઉજ્વી,
માથે મૂકી નાચે એને.
ઉત્સવ પ્રિય આ દેશ (૨)

★ ડૉ નારદી જગદીશચંદ્ર પારેખ “નંદી”

ભીલોના ભગવાન!

વીરભૂમિ વાગડનું આ વાંસિયા વેડસા ગામ,
જન્મ થયો ગોવિંદનો વસાવ્યું માનગઠ ઘામ.
પિતા બેચરગિરી અને આ માતા માણસીનો;
બેટો ગોવિંદ બન્યો આ ભીલોનો ભગવાન!
એ સમયે અંગ્રેજ એમને ગુનેગાર માનતાં'તા,
ક્યાંય પણ ચોરી થતી તો ભીલોને મારતાં'તા.
પછી ભલેને ચોરી કરી હોય કે ના કરી હોય;
નિર્દોષ હોવા છતાં બિચારાં જેલ કાપતાં'તા.
બાળપણથી એનામાં ભક્તિભાવ ભર્યો'તો,
ઘરવાળાંએ એટલે જ તો ઘરબહાર કર્યો'તો.
ભીલોની અવગણના સાહૂકારોથી ટેખી હતી;
એથીજ તો સમાજનો સુધાર પ્રારંભ કર્યો'તો.
નુગારથી સુગારનો સાચો ધર્મ અપનાવ્યો'તો,
ગામેગામ ધૂણીથી ભીલને ભગત બનાવ્યો'તો.
વીરવંતી ભૂતપ્રેત અને આ ભોપાબડવાથી દૂર;
ભગવાનની ભક્તિથી સાચો માર્ગ બતાવ્યો'તો.
૧૯૧ ઉમાં શિષ્યો આ ૧૯૪૮ ૮૦હજાર હતા,
પૂંજ ધીરા પારગી આ ભીલોના સરદાર હતા.
એકબીજાને મળતાં ત્યારે સૌ કહેતાં જેગુરુ;
જ્ઞાણે અનુયાયીઓના ઈશ્વર અવતાર હતા!
આદિવાસી એકડાથી સંપસભા ગઠન કર્યા,
લોકકલ્યાણની ભાવનાથી નવક્ષેત્ર નક્કી કર્યા.
શોષણ સીતમ અને આ સામંતશાહી સામે;
પ્રેમ અને એકતાનાં કામ આ અખંડ કર્યા.
આ દારુપ્રથા ત્યારે જે ૨૭વાડાંનો પ્રાણ હતી,
બંધ થવાથી તેમની સ્થિતિ ખતરનાક બની.
શાસકોએ સંપ્રદાયની પ્રવૃત્તિમાં વિક્ષેપ કર્યો;
ગોવિંદગુરુએ ભીલરાજની મનમાં ગાંઠ કરી.
ગોવિંદગુરુ આગેવાનીમાં માનગઠ ભેગા થયા,
ભીટીશ ભીલો વચ્ચે ત્યાં રમભાણ ભારે થયાં.
આ ૧૭નવે ૧૯૧ ઉમાં સેંકડો ભીલ શહીદ થયાં;
કેટલાકને ફાંસી તો કેટલાક આ જેલ ગયા.

★ માનસીંગ પારગી
“માન”

જ્યાં છું ત્યાંથી

કોઈ વિશેષ પર્વ કે પ્રસંગે,
નથી જગી ઉઠતી દેશભક્તિ.
સતત એ મા સમી,
મારી સાથે જ રહે છે હવે.
નસોમાં લોહી ક્યાં ફરે છે મારામાં ?
દેશભક્તિ જ ફરે છે હવે.
રંગ બીજા ભૂલી ગઈ છે આ જિંદગી,
તિરંગાના રંગ જ ગમે છે હવે.
સરહદ પર જઈને દેશની સુરક્ષા કરું,
એ ફરજથી ભલે વંચિત રહી જિંદગી.
આબાલ, વૃદ્ધો ને મહિલાઓની સુરક્ષા,
જ્યાં હોઉં ત્યાંથી કરવાની કોશિષ કરું છું હવે.
બંદૂકની ગોળીથી હું ભલે,
શત્રુઓને વીંધી નથી શકતી.
ભષાચારરૂપી શત્રુને જ્યાં જોઉં ત્યાં,
હિંમતભેર લલકારું છું હવે.
નથી શહીદી વહોરી મેં ક્યારેય,
મારી મા ભોમને કાજે.
મારા સ્તરે મા ભોમની શાનમાં,
દિન-પ્રતિદિન વધારો કરે એવા કામો કરું છું હવે.
નથી આપી દીધાં મારા સંસાધનો મેં,
દેશની પ્રગતિ કે વિકાસ માટે.
દેશના સંસાધનોને બગડતાં,
અટકાવું છું બસ હવે.
ના મળે મેડલ કે ઉપાધિ,
કોઈ જ રંજ નથી.
જ્યાં છું ત્યાંથી જ,
દેશભક્તિની આહલેક જગાવું છું હવે.

★ અલકા નવિનચંદ મહેતા

૨૬ જાન્યુઆરીના દિવસે જ કેમ મનાવવામાં આવે છે REPUBLIC DAY

૨૬ જાન્યુઆરી એટલે કે ગણતંત્ર દિવસ. (REPUBLIC DAY) ૨૬ જાન્યુઆરીના રોજ ભારતના પ્રધાનમંત્રી લાલ કિલ્લાથી ત્રિરંગો ફરકાવે છે. આ દિવસે બધા જ ભારતીય દેશભક્તિના રંગમાં રંગાયેલા નજરે આવે છે. હવે વાત આવે છે કે ગણતંત્ર શું છે અને ગણતંત્રનો અર્થ શું છે ? ગણતંત્રનો અર્થ થાય છે જનતા માટે જનતા દ્વારા શાસન. ૨૬ જાન્યુઆરીના ૧૯૫૦ના રોજ આપનો દેશ ગણતંત્ર દેશના રૂપમાં સામે આવ્યો હતો. આ દિવસ ભારતનું બંધારણ લાશુ કરવામાં આવ્યું હતું. ભારતનું બંધારણ લખાયેલું છે અને તે વિશ્વનું સૌથી મોટું બંધારણ છે. બંધારણનું નિર્માણ ભારતરળ ડો. ભીમરાવ આંબેડકરની અધ્યક્ષતામાં ૨ વર્ષ ૧૧ મહિના

અને ૧૮ દિવસમાં પૂરું કર્યું હતું. તેનું વજન કુલ ૧૩ કિલો છે. નહીં આપે તો ભારત પોતાને બંધારણ અમલમાં સંપૂર્ણ સ્વતંત્ર બનાવશે. આ બાદ આવ્યા પહેલા જ ૨૬ જાન્યુઆરીને બ્રિટિશ સરકારે કંઈ કર્યું જાન્યુઆરીનું ધંણું મહત્વ હતું નહીં, ત્યારે કોંગ્રેસે ભારતને સંપૂર્ણ કારણ કે રાષ્ટ્રને સ્વતંત્ર બનાવવા સ્વતંત્રતા આપવાનો નિર્ણય કર્યો. આ બાદ આજાદી માટે સક્રિય આંદોલન શરૂ થયું હતું. આ બાદ દર વર્ષે ૨૬ જાન્યુઆરીને પૂર્ણ સ્વરાજ દિવસ તરીકે ઉજવામાં આવે છે. ભારત માતાના બહાદુર પુત્રોએ તેમની માતૃભૂમિના સંમાન અને સ્વતંત્રતા માટે બધુબિદ્ધાન આપ્યું હતું. આવા માટે ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસનું અધિવેશનપંદિત જવાહરલાલ નહેલની અધ્યક્ષતામાં ૧૯૨૮માં યોજાયું હતું. આમાં એવી જાહેરત કરવામાં આવી હતી કે જો બ્રિટિશ સરકારે ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૩૦ સુધીમાં ભારતને ઉપનિવેશનું પદ સરકારે હિતિહાસ દરેક પગલે લખાયેલો છે, સુધીમાં ભારતને ઉપનિવેશનું પદ દેશના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ

ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે ૨૧ બંદૂકની સલામી વડે રાષ્ટ્રધ્વજ લહેરાવીને ભારતને સંપૂર્ણ પ્રજાસત્તાક જાહેર કર્યું હતું. આ પ્રસંગે તેમણે દેશના નાગરિકોને એક ખાસ સંદેશમાં કહ્યું હતું કે આજેના દિવસે શાંતિપૂર્ણ સ્વપ્રને સાકાર કરવા આપણે પોતાને સમર્પિત કરવું જોઈએ. જેણે આપણા રાષ્ટ્રપિતા અને ધણા આગેવાનો અને સ્વતંત્રતા સંગ્રહના સૈનિકોને પ્રેરણા આપી કે આપણા દેશમાં વર્ગહીન, સહકારી, મુક્ત અને સુખી સમાજની સ્થાપનાના સ્વપ્રાને સાકાર કરવા. આપણે આ દિવસે યાદ રાખવું જોઈએ કે આજનો દિવસ આનંદની ઉજવણી કરતા સમર્પણનો દિવસ છે.

(અનુસંધાન
પાના ૧૩ ૫૨)

દેશભક્તિ

દેશભક્તિ જગાડો તમે ખરાં અર્થમાં,
ડંકો વગાડો તમારા દેશનો પૂરાં જગમાં,
દેશમાં રહીને વાપરો સદા દેશી વસ્તુઓ,
દેશ આગળ વધશે જો ઘટશે વિદેશી વસ્તુઓ,
આપનો દેશ આપણે નહીં તો કોણ આગળ લાવશે?
સૌથી પહેલાં આપણી ધરતીને સૂરજ મળવા આવશે!
ધર્મ અને સંસ્કૃતિ છે વિજ્ઞાન સાથે જોડાયેલી,
વિદેશ જઈને વાતો તમે ક્યાંથી લાવશો વર્ષાવાયેલી?
સ્વદેશ જ છે વિકાસ માટે સંપૂર્ણ રીતે સુરક્ષિત!
વિદેશમાં રહીને ગુલામી કરો ને રહો દેશથી વંચિત!

★ પૂજા અનિલકુમાર પટેલ
“ચીકી”

આજાદી મળી.

આજે પ્રજાસત્તાક હિને લોકોને ખરા અર્થમાં આજાદી મળી.
લાખો શહીદોની શહીદીએ દેશને અપાવી આજે સુંદર ધરી.

ભારતમાતાની આન બાન અને શાન આપણા વીર જવાનો,
કુરબાની એમની ના ભુલાશે કદી જે પાવન રક્તથી ફળી.

સરહદ પર ટાઠ, તડકો ખમીને આજે પણ કરે છે રખવાળી,
એ વીર સપુત્રોની સાચી કદર કરીએ ચાલો આપણે સૌ મળી.

ત્રિરંગાને સલામી આપી, ખાઈએ કસમ એના રક્ષણાની,
યાદ કરતાં કરતાં વીર શહીદોને આજ સૌની આંખ રડી.

ના ભુલાશે કદી ગુલામીની એ યાતનાઓ સદીઓ સુધી,
નરની સાથે નારીઓ પણ વીરાંગના થઈ દુશ્મનો સાથે લડી.

★ કુસુમ કુંડારિયા

જવાન

ભલે હાથમા ના હોય હથિયાર છતા ઉભા ચીરે દુશ્મન રૂપી શાન,
એ મારા દેશનો વીર જવાન.

ઓળંગો જો દુશ્મન મારાં દેશ ની સીમા, તો ધોળે દિવસે કરાવે ભાન,
એ મારા દેશનો વીર જવાન.

જીવના જેને આભારખા નહિ, માં ભોમ ને કાજ દેવા તૈયાર જાન,
એ મારા દેશનો વીર જવાન.

અરે ઓ દુશ્મન જરા ઓકાતમાં રે, જેની ધડકન છે 'ગોહિલ' ની શાન,
એ મારા દેશનો વીર જવાન.

ભલે લોહી થી હોય લંતપથ કાયા, છતા દેશ પ્રેમ થી યમકતો વાન,
એ મારા દેશનો વીર જવાન.

અરે અરીખમ ઉભો રહે, જે આપવાને સ્વ જીવના અમૂલ્ય દાન.
એ મારાં દેશનો વીર જવાન.

★ નરેન્દ્રસિંહ ગોહિલ - 'ગોહિલ' ★

ચાલો ચાલોને પરેડ જોવા જઈએ રે

ચાલો ચાલોને પરેડ જોવા જઈએ રે
ચાલો ચાલોને દિલ્હી શહેર જઈએ રે
ચાલો ચાલોને રાજ્યપથ જઈએ રે
પરેડ જોવા વિજયચોક જઈએ રે
ચાલો ચાલોને..

આપણા રાષ્ટ્રીય તહેવારને ઉજવીએ રે
આપણે ગણતંત્ર દિવસ મનાવીએ રે
રાષ્ટ્રીય જાતીય સલામી રૂપી દઈએ રે
રાષ્ટ્રીય જાતીય ભાષણે સાંભળીએ રે
ચાલો ચાલોને...

ત્રણેય સેનાની શક્તિને નીરખીએ રે
એક દો, એક દો કદમતાલ કરીએ રે
સેનાનાં મ્યુઝીક બેન્ડ પર જુમીએ રે
રાજ્ય રાજ્યની જાંખીનાં ટેબ્લો જોઈએ રે
ચાલો ચાલોને..

તેમાં લોકસંગીતને લોકનૃત્યને માણીએ રે
બહાદુર બાળકોને જોઈ હરખાઈએ રે
તેમના જેવા થવા પ્રયત્નો કરીએ રે
ફાઈટર પ્લેનનાં કરતબને નિહાળીએ રે
ચાલો ચાલોને.

દેશભક્તિને હદ્યમાં જગાવીએ રે
માતૃભૂમિનું ઋણ અદા કરીએ રે
શહીદોની શહાદતને યાદ કરીએ રે
બંધારણા ઘડવૈયાઓને ના ભૂલીએ રે
ચાલો ચાલોને

★ ભારતી ભંડેરી "અંશુ"

"અનોખી દેશ ભક્તિ"

ફક્ત અંબાવાડી ગામના જ નહીં પણ આસપાસના પણ ગામના લોકો 'અજૂન દાદા'ને સ્મરણમાં

અંતિમ વિદાય આપવા ભારે હૈયેને
ભીની આંખે ભેગા થયા હતાં.

મૂળ નામ અરજણ, એણે કોલેજ સમય દરમાન એક્સિસન્ટ થતાં
એક પગ ગુમાવ્યો હતો.

અરજણ જેના લોહીમાં અને દિલમાં દેશ ભક્તિ ભરી હતી. એનું
ફોજી પિતાના પગલે આર્મીમાં જવાનું સપનું રોળાઈ ગયું છતાંય
હિંમત નહોતી છોરી.

અરજણ વિચાર્યુ દેશ ભક્તિ માટે સરહદ પર જ જવું જરૂરી
નથી, તનથી નહીં તો મન-કર્મથી પણ સેવા કરી શકાય.

એનો પરિવાર પૈસે ટકે સમૃદ્ધ હતો.

એણે માતાના નામે સ્કૂલ અને લાયબ્રેરીની સ્થાપના કરી અને ખુદ
રસ લઈને બાળકોને મજિત શિક્ષણની સાથોસાથ દેશ
ભક્તિ, સામાજિક ફરજ પ્રત્યે જાગ્રત્ક કરવાનું અધરું કામ
કર્યું. ગામના યુવાનોને આર્મીમાં જોડાઈ દેશ સેવા કરવા માટે
પ્રોત્સાહિત કર્યા.

સામૂહિક લભનું આયોજન કરી ગામની દીકરીઓનું 'ભાઈ' થઈને
કન્યાદાન કરવા જેવા ઉદાહરણીય કામ કર્યા.

ગામના દરેક કામમાં (એક પગે) સતત પ્રવૃત્ત રહેતાં અરજણ સાથે
આવા ઉમદા કર્મ-યજ્ઞમાં આસપાસના યુવાનો પણ જોડાતા ગયાં.
જેનું આખું જીવન પરોપકારે વિત્યું એવા અરજણને ગામે
'અજૂન દાદા'એવું હુલામણું નામ આપ્યું હતું. એમની દુઃખદ
વિદાયથી ગામ જીણે અનાથ થઈ ગયું.

★ નીના દેસાઈ "નિજ"

તિરંગો ઉડશે

નિત નવેલા ઉમંગો ઉડશે,
દરેક ધરમાં તિરંગો ઉડશે,
હશે સંધ્યા કેસરીયા સંગેને
સફેટી વાળી તરંગો ઉડશે
લીલા રંગે લહેરાશે ધરતી
પ્રગતિ કેરા વિહંગો ઉડશે,
દરેક સૂર્ય ઉગાડશે ખુમારીને
રાત્રીમાં પુનમના રંગો ઉડશે,
નવી દિશાઓ શોધશે ભારત
આકાશે 'ભાવુક' ચંગો ઉડશે,
★ ભરત ગોસ્વામી
"ભાવુક"

મહેકતું ચમન

વિવિધતામાં એકતા નિરાણું એ
વતન મારું છે,
દેશ કાઢે થવાનું નોછાવર એ
વચન મારું છે.

મહેકે 'મા ભોમ' એ માટે કુરબાન
થવા તૈયાર,
કૂલોથી મહેકતી આ ધરતી એ
ચમન મારું છે.

ટૂકડા કરી દેશના દુશ્મનો રાજ
નહીં કરી શકે,
ભાઈચારો, ભાવ છે સંઘણું એ
ભવન મારું છે.

પવિત્ર રક્તરંજિત પાલવમાં
શહીદોની સ્મૃતિ,
હિમાલય પણ ગર્વ કરે છે એ
અર્થન મારું છે.

લહેરાઈ શાનથી તિરંગો શત્રુ હૈયે
લાવા કાઢે,
સપુત્રોના ચરણોમાં અર્પણ એ
સુમન મારું છે.

એ માધવની જન્મ ભૂમિના
શૂરવીરો 'બંસરી',
તિરંગામાં લપેટાયેલા વીરને એ
નમન મારું છે.

★ કાજલ વી. પટેલ
"બંસરી"

દેશભક્તિનું
અનોખું આવ્યું પર્વ
પ્રજાસત્તાક
ભારત મારો
દેશ એનું સદાય
કરું હુ

મારાં મતે દેશભક્તિ એટલે...

નવાં વર્ષનાં આનંદ ઉત્સાહ બાદ આપણો તરત જ એક બીજા, જુદાં નવાં આયામ ઉપર પગલાં માંડીએ છીએ.. અને એ ..છે...

પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી..

આ સાથે નવા વર્ષના સંકલ્પોને થોડાં સમય માટે બાજું પર પાર્ક કરી, અનેરા, અનોખાં ઉત્સાહ અને જોશ સાથે દેશપ્રેમ, દેશભક્તિ, હક, ફરજ વગેરેની પીસ્ટપેષણ ઉપર ઠેકડો મારીએ છીએ. એનાં ગીતો ગાવા માંડીએ છીએ. વળી, મારાં તમારાં જેવાં કેટલાંય હશે, જેને મન દેશભક્તિ એટલે ટીવી ઉપર પરેડ જોવી, એક ટિવિસ માટે રીપીમાં રાષ્ટ્રધ્વજનુ પીક રાખવું, ભૂતકાળમાં ભાણી ગયેલાં સ્વતંત્રતાના સંઘર્ષને અધકચરો યાદ કરવો અને વધુમાં વધુ, શક્ય હોય તો નજીકમાં થતાં ધ્વજવંદનના કાર્યક્રમમાં સફેદ કપડાં પહેરી હાજરી આપવી...

શું ખરેખર આ છે? દેશભક્તિ...

તમને નથી લાગતું કે, સમયાંતરે આમાં પણ હવે ફેરફારની જરૂર છે?

ક્ષણાં સુધી ભૂતકાળમાં ભમ્યા કરીશું?

વર્તમાનમાં સ્વની ફરજો વિશે ક્યારે વિચારીશું કે, એનાં ઉપર કાર્ય કરીશું?

મારાં મતે દેશભક્તિ એટલે...

આપણી જાણમાં આવતાં નાનામાં નાના ભષ્યાચારની તરફ આંખ આડા કાન કર્યા વગર યોગ્ય ફરિયાદ અને કાર્યવાહી...

સ્વચ્છતાને આપણાં ઘર પુરતી મર્યાદિત ન સમજતા, જહેર સ્થળોએ સ્વચ્છતા બાબત જાગૃતિ..

રોડ સેફ્ટી વિશે સર્તકતા અને પાલન... આપણી મજા માટે કોઈને સાજી!

જહેર બિલ્ડિંગ ના માલિકોએ દરેક માળના પગથિયાનાં ખૂણે ભગવાનની છાપ વાળી લાદી મૂક્કવાં મજબૂર થવું પડે, થી મોટી કમનસીબી કિર્દી? તમારું સ્વાસ્થ્ય અને જહેર મિલકતની સંભાળ એ પણ દેશભક્તિ જ...

કોઈ ગ્રિઝ્માના ગણે છરી ફરતી હોય, ત્યારે નમાલાની જેમ વિદ્યિયો ઉતારીએ એનાં બદલે એ કમનસીબને બચાવવા મગજ ચલાવીએ, અથવા એટલી બુદ્ધિ અને હિંમત વિકસાવીએ એ પણ દેશભક્તિ...

શું શું લખવું?

આ અથવા આવાં અત્યારનાં અનેક સણગતાં પ્રશ્નો અંગે વિચારીએ અને એમાંના એકાદના હલના ભાગીદાર બની સાચી દેશસેવા કરીએ....

★ રીટા ભાયાણી.

"કેની ઊઠ કેમ રાત્રે મોડી આવી હતી?"

"મોમ કાલે રાત્રે થર્ટી ફસ્ટ ની પાર્ટી મા ગઈ હતી."

"ઓહો હુ તો ભુલી જ ગઈ કે આ વર્ષ પૂરું થયું હવે નવું વર્ષ ચાલુ થશે અને એમા પ્રજાસત્તાક દિન આવશે એટલે મને ખૂબ ગમે. કેની તુ ટીકીટ કરાવી દે આપણી મારે વતન મા જવું છે"

"મોમ શુ વતન એટલે?"

"ઓહો કેની તને નહી સમજાય ઈન્ડિયા જવું છે"

મીના બેન મન માં વિચારતા હતા અને ખુશ પણ થતા હતા કે આ વર્ષ હુ પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી મારા ભારત મા આવેલ મારા ગામ મા કરીશ.

"મોમ કાલે જ ઈન્ડિયા ની ટીકીટ કરાવી દઈશ"

એ દિવસ આવી જાય છે અને ઈન્ડિયા આવવા નીકળી જાય છે

"કેની અમદાવાદ માસી લેવા આવવાના છે"

એરપોર્ટ પર ઉત્તરે છે તો આખુ કુટુંબ લેવા આયું હોય છે

બધા ખુશ હોય છે અલગ અલગ રીતે આવકારે છે

માટી ઊડતી હોય છે અને એ ભીની મારી ની સુગંધ તો બધા અતાર ને પાછા પાડે એવી હોય છે કેની ને આ બધુનું અને ગમતું લાગે છે.

બધા કહેવા આવે છે કે મારા ઘરે આવજો એ મીઠો આવકાર અને લાગણી કેની ને સ્પર્શી જાય છે.

વિચારે છે "મોમ હુ તો આહીયા પહેલી વખત આવી છતા મને અણણ્યા માણસો લાગતા નથી"

"હા કેની આજ આપણું ભારત અને એમાં આપણા વતન ની વાત સમજાવવા જ હુ તને અહિંયા લઈને આવી "

"હવે જવાનો સમય થઈ ગયો છે"

"ના મોમ સાચી લાગણી અને જીવન તો અહીંયા જ છે હવે આપણે અહીંયા જ રહીશું.

સમામ

★ ગાયત્રી કૃષ્ણકાંત જાની

"વાહ, દેવરજી. આલીશાન બંગલો, નવીનકોર કાર, મૌઘિબ્રાન્ડનાં સુટ-બુટ ને આ દાઠમાઠ! લોટરી લાગી કે શું? કે પછી વરરાજ બનવાની તૈયારી?" કુટુંબીના દીકરાના બંગલાના વાસ્તુ પૂજનમાં આવેલી ધ્યાતિએ પૂછ્યું.

"બસ, એમ જ સમજો ભાભી. આ કાજલ હા પાડે એટલી વાર." સામેથી આવતી પડોશીની દીકરી કાજલને જોઈ મયુર બોલ્યો.

"જા..જા..મારી આશા કરતો નહી. તું કેવા કાળા-ધોળા કરીને કમાય છે, એની મને ખબર છે. તારા જેવા ગદારને પરણીને મહેલમાં મહાલવા કરતાં. કોક ગરીબ દેશભક્તને પરણી તેની ઝૂપીમાં સ્વમાનથી રહી મીહુને રોટલો ખાવા સારાં." કાજલનો જડબાતોડ જવાબ સાંભળી ધ્યાતિએ મનોમન વિચાર્યુ 'કાશ, પચ્ચીસ વર્ષ પહેલાં પોતે આવી હિંમત કરી હોત તો?' ત્યાં બાજુમાં આવેલી સ્કૂલમાં ૨૬ જાન્યુઆરી નિમિત્ત ચાલી રહેલા પ્રોગ્રામમાં માઈક પર ગીત રેલાયું, 'એ વતન મરે વતન આબાદ રહે તું, મેં જંહા રંધુ, જંહા મેં યાદ રહે તું'.

★ પૂજા(અલકા)કાનાણી

ભારતના સિંહો નું એ વન આજાદ રહે; સિક્કા જેવું સૌનું એ મન આજાદ રહે.

છે ફૂલોની મસ્તી, ભમરાઓનું ગુંજન, છે જ્યાં સૌરમનું એજ ચમન આજાદ રહે.

વીર સપૂતોની ફાંસીને પણ યાદ કરો; રાણા, શિવા ના એજ વતન આજાદ રહે.

જ્યાં હસતાં ગાતાં રમતાં ઉડતા પંખીઓ, સત્ય કરુણાનું એજ ગગન આજાદ રહે.

★ કવિ જલરૂપ ★

એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે....!

પોતાના પરિવારને મૂકીને આપણા પરિવારને બચાવવાં આવ્યો છે, દેશની સુરક્ષા માટે એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે.

પોતાની ચિંતા છોડી દેશની ચિંતા દૂર કરવા આવ્યો છે, દેશની શાંતિ માટે એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે.

પોતાના આંસુઓને સંઘરીને દેશના આંસુ લૂંછવાં આવ્યો છે, દેશને એક પરિવાર બનાવવા એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે.

પોતાનું મનોબળ બતાવીને દુશ્મનોને ચિંતિત કરવાં આવ્યો છે, દેશની ખુમારી બતાવવાં એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે.

પોતાનો જીવ જોખમમાં મૂકી દેશને નવજીવન આપવાં આવ્યો છે, દેશને પોતાની શાન અપાવવાં એક સાચો દેશભક્ત આવ્યો છે.

મધર ઈન

અમૃત અમૃત અમૃત છે...

આજાદીનો ઓફ્ફ્યુલ્યુસ !
અમૃત અમૃત અમૃત છે...
પંચોતેરનો થઈ ગયો દેશ ! અમૃત અમૃત અમૃત છે...

રોજ ચઢે નવલાં સોપાન ! ત્રિરંગાની વધતી શાન...
વિકાસ ભાષીની માંડી રેસ.. અમૃત અમૃત અમૃત છે...

માન વધ્યાં, સન્માન વધ્યાં, સમૃદ્ધિ ને ધાન વધ્યાં...
સુસ્વચ્છતાની છે જુંબેશ, અમૃત અમૃત અમૃત છે...

આતંકીને મસણ્યાં બહુ, દુશ્મન દેશો ફફડ્યા બહુ !
મોટાં થા છે કાળા મેંશ... અમૃત અમૃત અમૃત છે...

સૌ ક્ષેત્રોમાં મહારત અહીં, શાંતિ, આદર, ચાહત અહીં..
કોઈના પ્રત્યે ના છે દેશ.. અમૃત અમૃત અમૃત છે...

★ ગિરિરાજ પ્રહ્લાભનુ 'સરળ' ★

દેશ ભક્તિ...

આપણો ભારત દેશમહાન છે,
ભારત દેશ ને માટે ભારતીય ગૌરવ છે.
રાષ્ટ્રીય ધજ લહેરાય છે,
રાષ્ટ્રીય તહેવારના રાષ્ટ્રીય ધજ લહેરાય ને ધજ વંદન કરાય છે.
એ ભારત દેશની શાન છે,
વીરો પુરુષોના બલિદાનથી
મળી ભારત દેશનેઆજાદી
મળી ભારત દેશને આજાદી.
એ વીરપુરુષોના યોગદાન ને બલિદાન થી,
એ હિવસ આપણો દેશ સ્વતંત્ર ગણતંત્ર બન્યો હતો.
આ હિવસે આપણા ભારત દેશમાં સ્વરાજનેસ્થાપના થઈ
નેઅપણો ભારત દેશમાં સ્વતંત્રતા અમલમાં આવી,
એ હિવસે આપણું ભારતીય બંધારા અમલમાં આવ્યું હતું.
આ હિવસે વીરપુરુષોના બલિદાનને યાદ કરીને તેમને શ્રદ્ધાંજલિ અપાય
છે,
૨૬ મી જાન્યુઆરી ના ઠેર ડેર જગ્યાએ જાહેર રજા રખાય છે.
૨૬ મીજાન્યુઆરી નાદેશભક્તિના નારા લગાવી ને દેશભક્તિના ગીતે
રાષ્ટ્રીય પર્વ ઉજવાય છે.
★ કું ધર્મિષ્ઠા ડી. ચોકસી ★

લહેરાયો છે તિરંગો

આન બાન અને શાનથી લહેરાયો છે તિરંગો.
ઉંચા ગગને સન્માનથી લહેરાયો છે તિરંગો.

ત્રણ રંગોથી શોભતું આરાઓથી ઓપતું,
સૌના હદ્યમાં ગુંજતા લહેરાયો છે તિરંગો.

બહાદુરી વીરતાનો કેસરી રંગ સૌથી ઉપર શોભે,
અખંડ ભારત છે વીર એ માનમાં લહેરાયો છે તિરંગો.
શાંતિ સહિષ્ણુતાનું પ્રતિક સફેદ મધ્યમાં સાજે,
શાંતિપ્રિય ભારત એવું હળીમળી રહે એ શાનમાં લહેરાયો છે તિરંગો.

હરિયાળી લાગણીઓથી ચોમેર છવાતો લીલો રંગ,
મારું મુલ્ક રણિયામણું માટીની મીઠી સુગંધમાં લહેરાયો છે તિરંગો.

તિરંગાની રક્ષા કાજે શહિદ થયા છે સૌ વીર,
આજાદીનું અમૃત ગાન કરવા લહેરાયો છે તિરંગો.

સૌ શીશ નમાવી વંદન કરે મા ભારતીને,
સલામ કરે સૌ બાળ એ પ્રેમધુનમાં લહેરાયો છે તિરંગો.

★ હેતલ ગોર "હેત"

અનોખી દેશભક્તિ

પી.ટી.સી. કરેલાં મોહનલાલને ડાંગ જિલ્લાનાં એક અંતરિયાળ
ગામડામાં નોકરી મળી. સાવ કંગાળ હાલતમાં શાળાનું મકાન
અને અતિશય ઓછી સંખ્યામાં બાળકો. ધીમે ધીમે મોહનલાલે
મધ્યાંદ ભોજન અને પોષક આહાર વિષે જાણકારી આપી
સમજાવતાં વાલીઓ બાળકોને સ્કૂલે મોકલવા લાગ્યાં.

સ્કૂલે આવતાં બાળકોને મોહનલાલે શિક્ષણની સાથે સંસ્કાર અને
સમજાણ પણ આપવા માંડ્યા. તેમાં સ્વચ્છતા પર વધુ ભાર
મૂક્યો. ત્યાંની સ્થાનિક સ્ત્રીઓને, આધેડ અભિજા લોકોને પણ
મોહનલાલે શિક્ષણ અને સમજાણ આપવાનું શરૂ કર્યું.
શરૂઆતમાં લોકોને સમજાવતાં મોહનલાલને નાકે દમ આવી
જતો. પણ ધીમે ધીમે લોકો તેમની વાત સમજવા લાગ્યાં. એમ
કરતાં બે વર્ષ વીતી ગયાં. ગામનો દરેક માણસ સાક્ષર અને
મોહનલાલનો આદર કરતો થઈ ગયો હતો.

મોહનલાલે લોકોને એ પણ સમજાવ્યું કે સ્વચ્છતા પણ એટલી જ
જરૂરી છે. ગામની સ્ત્રીઓ દીવાલો પર છાણા થાપતી એટલે બધી
દીવાલો ગંદી થઈ જતી. મોહનલાલે બધાંને સમજાવીને ગામની
દરેક દીવાલો પર ગામલોકો સાથે મળીને પેઠન્ટીંગ કર્યું. ગામની
જાણો કાયાપલટ થઈ ગઈ! મોહનલાલે પોતાની નોકરીનાં પંદર
વર્ષ દરમ્યાન દસ ગામને સ્વચ્છતાના પાઠો શીખવ્યાં અને

ગામનાં દરેક માણસને સાક્ષર બનાવ્યાં.

તેમની આ અનોખી દેશભક્તિ માટે તેમને છવીસમી
જાન્યુઆરીનાં હિવસે ખાસ એવોઈ આપી સરાહવામાં આવ્યાં.

તેમનાં શિલ્ડ પર લખેલું હતું: અનોખાં દેશભક્ત.

મોહનલાલની જીવનયાત્રાની વાત કરતાં મંત્રીશ્રીએ કહું કે
સરહદે બંદૂક લઈને લડવું એ જ દેશભક્તિ નથી. દેશનાં લોકોને
સાક્ષર અને સ્વચ્છતાના આગ્રહી બનાવવા એ પણ દેશભક્તિ જ
છે. આ સાંભળી મોહનલાલે હર્ષાશ્વુ સાથે ફરકી રહેલાં

રાષ્ટ્રધ્વજને સલામી આપી.

★ ભગવતી પંચમતિયા
‘રોશની’

આજાદીની ગાથા

ગાથા ગવાય રહી છે મારા
ભારત દેશની આજાદી.

આવી રહી તિરંગાને
લહેરાવવાની યારી.

જેશ જુનુનના રંગથી રંગાયેલી
છે આજાદી.

અમર જવાનના દેશસેવાને
સલામ કરતી આજાદી.

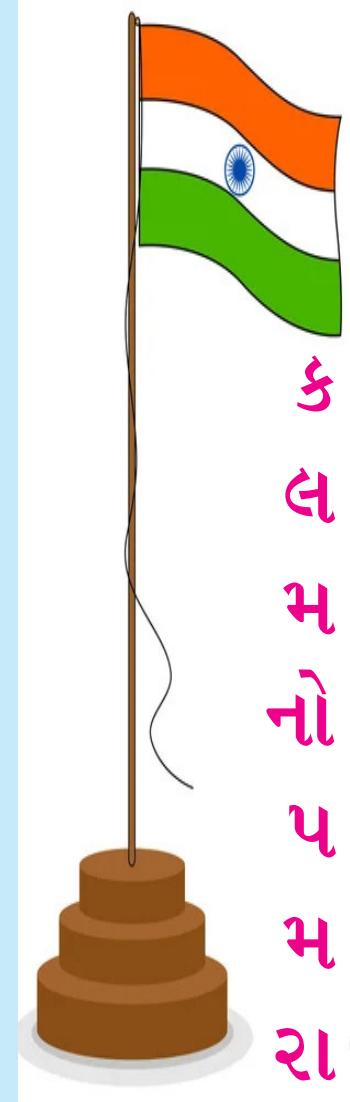
મારા દેશોના બહાદુર
પોલીસ, સેન્યના આમી
જવાનોની સમ્માનની સવારી.

વીર ભગતસિંહ, સુભાષચંદ્ર
ભોજ, વિનોભા ભાવેના વીર
દેશભક્તિની કહાણી.
શિવાજી, ચંદ્રગુમ મોર્ય અને
રાણી લક્ષ્મીબાઈ સરવાણી.

ગાથા ગવાય રહી છે મારા
ભારત દેશની આજાદી.

આવી રહી છે ભારતીય પ્રતીકને
લહેરાવવાની યારી.

★ ગાયત્રી પટેલ

હિન્દુસ્તાન

આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ અમારો છે,
આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ તુલસીનો ક્યારો છે,
આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ દુલારો છે,
આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ મિનારો છે,
આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ નજારો છે,
આજાદ હિન્દુસ્તાનનો એક નારો છે,
જગમાં વિખ્યાત આ દેશ અનેરો છે.

★ નીલ ભડુ 'ઉજાસ'

કાંતિવીરો

જિંદગીમાં તે અમરતા પામનારા કાંતિવીરો,
આપને એ જિંદગીભર તારનારા કાંતિવીરો.

બંધ આંખો ઝંખતું મન જે ગુલામી પાંપણોમાં,
દેશવાસીને સ્વતંત્ર આપનારા કાંતિવીરો.

ચંદ્રશોભર , રાજગુરુ, સુખ દેવ , રોશન સિંહ જેવા,
નવયુવાનો ભોગ માટે ચાલનારા કાંતિવીરો.

ભર બજારે વાયુવેગે ઠાર વિલિયમ વાયલીને,
ઢીંગરાને સ્વાભિમાને ચાહનારા કાંતિવીરો.

ઘર અમારા છે વિદેશોમાં અને દિલમાં ગુલામી,
ઈન્ડિયા હાઉસ રહીને ગાજનારા કાંતિવીરો.

વીર સાવરકર, મહેન્દ્ર, આબિદુલ્લા , શેરસિંહ,
તે વિદેશોમાં લડી હંફાવનારા કાંતિવીરો.

કાંતિકારી ચળવળોમાં હયમચાવી નાખનારા,
કેટલા નામી-અનામી ધાપનારા કાંતિવીરો.

★ શામજી બાબરિયા

"શ્રયામ"

(પાના દનું ચાલુ)

તે કામદારો, મજૂરો અને વિચારકો સંપૂર્ણપણે સ્વતંત્ર, ખુશ અને સાંસ્કૃતિક બનાવવાના ભવ્ય કાર્યને સમર્પિત કરવાનો દિવસ છે. ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૫૦ના સવારે ૧૦ વાગ્યે ૧૮ મિનિટ પર ભારતની બંધારણ લાગુ કરવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ ૧૯૫૦માં પહેલા ગણતંત્ર દિવસ પર ઈન્ડોનેશિયાના રાષ્ટ્રપતિ સુકણ્ણો મુખ્ય મહેમાન તરીકે હતા.

ભારત વર્ષમાં ખૂણા-ખૂણામાં ૨૬ જાન્યુઆરીના દિવસને ગણતંત્ર દિવસ તરીકે મનાવવામાં આવે છે. ભારત ઉપરાંત વિદેશમાં ભારતીય દૂતાવાસોમાં પણ આ ઉત્સવ ખૂબ ગૌરવ સાથે ઉજવવામાં આવે છે. પ્રજાસત્તાક દિનનું મુખ્ય સમારોહ ભારતીય રાજ્યાની દિલ્હીમાં ભવ્યતાથી ઉજવવામાં આવે છે. કાર્યક્રમના લોકપણ પૂર્વે વડા પ્રધાને 'અમર જવાન જ્યોતિ' પર શહીદોને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવામાં આવે છે. આ પછી રાષ્ટ્રપતિ તેમના બોડીગાર્ડ્સ સાથે ઈન્ડિયા ગેટ પર પહોંચે છે. જ્યાં વડા પ્રધાન તેમનું સ્વાગત કરે છે. આ પછી રાષ્ટ્રીય ગીત સાથે ધ્વજારોહણ થાય છે. એરોપ્લેન દ્વારા પુષ્પાંજલી આપવામાં આવે છે. ત્રિરંગો ફુંગાઓ અને સફેદ કબૂતરો આકાશમાં છોડવામાં આવે છે અને લશકરી કર્મચારીઓ દ્વારા તેને પરેડ કરવામાં આવે છે.

પરેડ વિજય ચોકથી શરૂ થાય છે અને રાજ્યથ થઈને લાલ કિલ્લા પર સમામ થાય છે. દેશના સૈનિકો વિવિધ પ્રકારના શસ્ત્રો, મિસાઈલો, ટેકો, હવાઈ જહાજો વગેરેનું પ્રદર્શન કરે છે, રાષ્ટ્રપતિને સલામ કરે છે અને તેમની આધુનિક સૈન્ય ક્ષમતાનું પ્રદર્શન કરે છે ન વિશ્વાસ અપાવે છે કે તેઓ આપણનું રક્ષણ કરવા સક્ષમ છે. વિવિધ રાજ્યોની જંખીઓ સાથે સાંસ્કૃતિક જીવન, ટ્રેસ, રિવાજો ઔદ્ઘોગિક અને સામાજિક ક્ષેત્રમાં આવેલા પરિવર્તનની તસ્વીર રજૂ કરે છે.

અત્યાર સુધી ૧૯૫૧, ૧૯૫૨, ૧૯૫૩, ૧૯૫૪, ૧૯૫૫, ૧૯૫૬, ૧૯૫૭, ૧૯૫૮, ૧૯૫૯, ૧૯૬૦, ૧૯૬૧, ૧૯૬૨, ૧૯૬૩, ૧૯૬૪, ૧૯૬૫, ૧૯૬૬, ૧૯૬૭, ૧૯૬૮, ૧૯૬૯, ૧૯૭૦ ના વર્ષમાં કોઈ વિદેશી મહેમાનો આવ્યા ન હતા. આ વર્ષ ૨૦૨૧માં કોરોના વાયરસને કારણે પ્રજાસત્તાક દિન પર કોઈ મુખ્ય અતિથિઓ મહેમાન રહેશે નહીં.

આ પછી સત્તાવાર રીતે ૨૬ મી જાન્યુઆરીએ 'બીટિંગ રિટ્રીટ' સેરેમની સાથે પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી સમામ કરવામાં આવે છે.

અખંડ ભારત

યે દેશ હૈ વીર જવાનો કા, અલબેલો કા, ઈસ દેશ કા યારો ક્યાં કહેનાં..

ઉપરોક્ત જ્ઞાણીતાં હિંદી પિક્ચરની કરી આજે પણ આપણે સાંભળીયે તો આજાદીનાં આટલાં વષો પછી પણ આપણને જોમ ચઢી જાય છે..

વિચારો તે સમયે એ કાંતિકારીનાં લોહીમાં ત્યારે દેશપ્રેમનું કેવું જનુન હશે કે એ શહીદોએ પોતાનું સર્વરત્વ દેશને અર્પિત કરી દીધું હશે..

સ્વતંત્રતા માટે આહુતિ આપનાર જવાનો આપણને દેશ સૌપીને શહીદ થઈ ગયાં અને આજે શું દેશને આપણે સુરક્ષિત રીતે સાચવી શક્યા છે??

ના. દેશ આજે ભાષાચાર, ચોરી, અનીતિ, લુંટફાટ જેવાં કેટલાંય કરનામોથી ખદબદી રહ્યો છે.

આજની ખરાબ રાજીનીતિ, ઉધર્દીની જોમ દેશને ખોખલો કરી નાખ્યો છે.

રાજીનીતિમાં પણ ગંદી રાજીનીતિ રમાઈ રહી છે.

આવામાં દેશનું લોકતંત્ર સુરક્ષિત છે ખરું??

આપણો દેશ, એક લોકશાહી દેશ છે. લોકો દ્વારાં, લોકો માટે અને લોકો વડે ચાલવો જોઈએ એને બદલે દેશમાં જુઠવાએ, કોમવાએ, ખુરશી વાદ જેવાં કારણોને કારણો અત્યારે મા ભારતી રક્તરંજિત થઈને રડી રહી છે.

કેટલાંય ટુકડાંમાં દેશ વિભાજત થઈ ગયો છે..

આવનાર ૭૪માં ગણતંત્ર દિવસે બધાં ભેગા થઈને એક પણ લઈએ કે આ ટુકડામાં વિભાજત થયેલાં દેશને સંપ અને એકતા દ્વારાં પાછો અખંડ દેશ બનાવી શકીશું, તો જ એ શહીદોની શહાદત સાર્થક ગણાશે..

★ નીતા જાટકિયા

દેશભક્તિ

જ્યારે વાત દેશભક્તિની આવે ત્યારે દરેકની છાતી ગદગદ થઈ જાય છે. પણ અફ્સોસની વાત એ છે કે, દેશ પ્રેમ ફક્ત ૨૬ જાન્યુઆરી કે ૧૫ ઓગસ્ટ પૂરતો ૪ સિમિત થઈ જાય છે. પછીના દિવસોમાં આપણો આપના સ્વાર્થી જીવનમાં ખોવાઈ જઈએ છીએ. અરે બાકીના દિવસોની તો વાત જવા દો કારણ કે, અત્યારે તો લોકો પાસે ૨૬ જાન્યુઆરી અને ૧૫ ઓગસ્ટ માટે પણ સમય નથી. તો બીજી આશા કેમની રાખવી! મને ખબર છે, વાત ખૂબ મોટી છે, પણ આ જ કડવી વાસ્તવીકતા છે. જ્યા સુધી દેશભક્તિનો મતલબ નહીં સમજાય, સલામીના મહત્ત્વાની નહીં સમજાય ત્યા, સુધી ૨૬ જાન્યુઆરી કે ૧૫ ઓગસ્ટની ઉજવણી કરવાનો શું અર્થ?

લોકોને એવું જ હોય છે, આ દિવસો આવે અને જાય છે, તેમાં આપણો કાઈ લેવા કે દેવા નથી. જો કે આ દેશ ભક્તિની પરિભાષા નથી. દેશ ભક્તિ માટે હદયની લાગણી હોવી જોઈએ. કારણ કે, આખો

મારું વતન, મારું રતન.
હું તો કરું એનું જતન.
છે જન્મભૂમી માહરી,
શાને કરું એનું પતન.
મારું વતન, મારું રતન.
હું તો કરું એનું જતન.
છે શેત, લીલો, કેસરી.
ફરક્યો તિરંગો આ જુઓ,
કેવો હવામાં મુક્ત એ.
છે ગૂઢ એનો જો મરમ.
મારું વતન, મારું રતન.
ત્રણ રંગનો ઝંડો છે અમ.
છે કેસરી સૌથી ઉપર,
એ શક્તિને હિંમત કહે.
મારું વતન, મારું રતન.
છે શેત વચ્ચે એ કહે,
હો સત્ય ને શાંતી સંદા.
સાથે અશોક ચક છે.
મારું વતન, મારું રતન.
અંતિમ છે લીલો રંગ એ,
શુભતા, વિકાસ, ફળુપતા,
દર્શાવતો ફરકે છે એ.
મારું વતન, મારું રતન.
હું તો કરું એનું જતન.

★ અલ્યા વસા “કાવ્યાલ્ય”

(૧)

માત ના જાયે
હિન્દ તણા જાયાની
ગોરા પતીત
અશુભુંદુ વહાવે
ઉપર ભારતભૂમિ

(૨)

વીર સપૂત
ઝંઝેરી આ ભૂમિમાં
દિલ મહીંતું
સંદા હિન્દ વંદન
રક્ષા કરજે મૈયા

(૩)

ભારત માતા
હેયા કેરો હારલો
સર્વરોશીની
તમત્વા હર દિલે
જાણો પ્રભુ કૃપા એ

(૪)

ભગતસિંહ
મૂછ તણો ખોખારો
હાવા મારે તે
માત હિન્દ તણો એ
જાયો સંદા ફાંસીએ
★ જયસુખભાઈ
લાલજીભાઈ જીકાદરા.

આજાદી કે ગુલામી?

દેશ થયો આજાદ ને, ગુલામ થયા દેશવાસીઓ,
આપણે જ બનાવેલી જેલનાં ખુદ કેદી બની ગયા.
વ્યક્તિ - વ્યક્તિ વચ્ચે દૂરીઓ બનાવી ને,
નજીવી વસ્તુઓનાં ગુલામ બનતા ગયા.
સભ્યતા, સંસ્કૃતિ અને સંસ્કારને નવે મૂકી,
વિકૃતિ, વિકારો નાં ગુલામ બનતા ગયા.
સાચા સંબંધોથી મેળવી આજાદી અને,
આભાસી સંબંધોનાં ગુલામ બનતા ગયા.
ભાવ - લાગણીઓ ને હઠયમાંથી દૂર કરી,
સોશયલ મીડિયાનાં ગુલામ બનતા ગયા.
સત્ય - અહિંસા, નીતિ - પ્રમાણિકતા દૂર થયા,
લાંચ દૃશ્યત અને ભાષાચારનાં ગુલામ બની ગયા.
થાય પ્રશ્ન હંમેશા, 'મનોહરી'..નાં મનમાં કે,
થયા આજાદ કે વધુ ગુલામ બનતા ગયા.

★ અલ્યા સાતા... “મનોહરી”

આજાદી એટલે શું?

આજાદીની દરેક વ્યક્તિએ અલગ અલગ વિચારસરણી હોય છે.
આજાદી એટલે બંધનમુક્તતા, સ્વતંત્રતા અથવા સ્વચંદતા એવા
સમાનાર્થી શબ્દો થઈ શકે છે. ઘણાં વ્યક્તિઓ કોઈ રોકટોક
વગરની જિંદગીને આજાદી માને છે. દરેક વ્યક્તિને બંધનમુક્ત
રહેવું ગમે છે. પિંજરમાં પુરાયેલ પંખીને પણ ગગનમાં મસ્ત થઈ
ઉડવાના ખ્વાબ હોય છે.

અહીં આપણે વાત કરવાની છે આપણા ભારત દેશની આજાદી
વિશે. અંગ્રેજ લોકોએ, ભારતમાં વેપાર કરવાના બહાને પગ
પેસારો કર્યો હતો અને તે વખતે આપણો દેશ અલગ અલગ
પ્રાંતોમાં વહેંચાયલો હતો, વળી આપણા જે રાજાઓ હતાં તે બધાં
કુસંપી, એશાચારામી અને ઐયાશ હતાં. અંગ્રેજોએ તકનો લાભ
લઈ રાજા મહારાજાઓને અંદરોઅંદર લડાવીને પોતાની રોટલી
શેકવા માંડી હતી. પછી લાગ જોઈને સત્તા પણ હાંસિલ કરી લીધી
અને આપણા પૂર્વજોને ગુલામીની જંજુરોમાં જકડી લીધાં હતાં.
અંગ્રેજોએ આપણા પૂર્વજો અને વડવાઓ ઉપર કાળો કેર વર્તાવ્યો
હતો. આપણા દેશમાં જ આપણી પ્રજા ગુલામ બની ગઈ હતી.

ત્યાર પછી મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી નામનો એક વિરલો
આગળ આવ્યો અને લોકોને ગુલામીમાંથી આજાદી સુધી લઈ
જવાની ટેક લીધી. પછી ધીમેધીમે લોકો ગાંધીજીની વિચારધારાને
સમજવા લાગ્યા અને એમની સાથે જોડાવા લાગ્યા. આજાદી
કંઈ આપણને સસ્તામાં નથી મળી ગઈ, પરંતુ એના માટે લાખો
લોકોએ પોતાના પ્રાણની આહૂતિ આપી છે. કેટલાય લોકોએ
કારાવાસ ભોગવ્યો છે તો કેટલાંય પોલીશની લાઠીઓ તથા
ગોળીના શિકાર બન્યા છે. લોકોને સત્ય સમજાયું કે આજાદીની
કિંમત શું હોઈ શકે છે. આમ આપણા દેશને કરોડો લોકોનું લોહી

વહાવ્યા પછીથી આજાદીના ફળ ચાખવા મળ્યા છે.

ભારતના દરેક નાગરિકને દેશનું ગૌરવ હોવું જોઈએ અને જરૂર
પડે તો માભોમ કાજે મરી ફીટવાની તમત્વા હોવી જોઈએ.
"ઇન્સાનિયત કે સર પર ઈજ્ઝત કા તાજ (મુગાટ) રચના, તનમન
કી ભેટ દે કર ભારત કી લાજ રચના, જીવન નયા મિલેગા

અંતિમ ચિંતા મેં જલ કે" (સૌજન્ય ફિલ્મ જાગૃતિ).

★ યોગોશભાઈ આર જોધી ★

કેવી હોય દેશભક્તિ !

વધી રહેલા વિલાયતી બાંધકામોની વચ્ચે,
આજે દેખાય છે સ્વદેશી ઈમારત ડગતી...

વિદેશ ગમનના સ્વપ્રો નિહાળે છે યુવાપેઢી,
અને જોઈએ છે સાંસ્કૃતિક વારસાથી મુક્તિ...

આ માતૃભૂમિ જ તો સિંચન કરે છે આપણું,
જીવનમૂલ્યો શીખવી બનાવે આદર્શ વ્યક્તિ...

અંખ ઉધારી આગેકૂચ કરીએ માં ભોમ કાજે,
એ જ તો આપણા ત્રિરંગાની સાચી અભિવ્યક્તિ...

★ અંજલી રાવલ "આહના"

26th January

REPUBLIC DAY

2022

॥ શ્રી કુલદીપ નામઃ ॥ ॥ શ્રી ગવેશ નામઃ ॥ ॥ શ્રી સિતુદેવાય નામઃ ॥

9428917404
9624793570

નવચંડી, લઘુરદ, વાસ્તુપૂજન, સત્યનારાચયણી કથા, સુંદરકાંડ,
તેમજ તમામ પ્રકારની પૂજાવિધિ અને ચઙ્ગો માટે મળો
જીવનકાર તથા જ્યોતિષને લગતા તમામ પ્રશ્નો માટે મળો
‘કર્મ જ્યોતિષ કાર્યાલય’, ખોડિયાર મંદિર પાસે, પાલડી, અમદાવાદ,

Dr. Rajendra M. Pancholi
Dr. S. D. Raval
Dr. K.R. Pancholi
Dr. Y. V. Trivedi

SHREE

SUPER SPECIALITY
PATHOLOGY LABORATORY
AND CULTURE HOUSE

207/SECOND FLOOR, SHIVALIK SQUARE,
NEAR ADANI CNG PUMP, NEW VADAJ,
132 FEET RING ROAD, AHMEDABAD - 380013.
MOBILE : 888 7002 888 / 888 7003 888

Web : www.shreepathologylab.in
Email : shreelab1996@gmail.com

Mo. 84859 90454
90165 42561

Ac

Rangoli
HAIR & CARE

13, C.U. Shah Snanagar Center,
Meghani Bag Road, Surendranagar.

પ્રજા સત્તાક દિન નિમિતો થોડું જાણવા જેવું...

પ્રજાસત્તાક દિવસ ઊજવવાની પરંપરા કોણે શરૂ કરી?

દેશના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ દારા ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ના રોજ ૨૧ તો પની સલામી આપીને ધજારોહણ કરીને ભારતને સંપૂર્ણ પ્રજાસત્તાક જાહેર કરવામાં આવ્યું. ત્યારથી સમગ્ર દેશમાં આ દિવસ પ્રજાસત્તાક દિવસ તરીકે ઊજવવામાં આવે છે. આ દિવસે સમગ્ર દેશમાં જાહેર રજા હોય છે.

★ ભારતે પોતાનું બંધારણ ક્યારે સ્વીકાર્યું?

ભારત રાજ્યોનું એક સંઘ છે. આ સંસદીય પ્રણાલીની સરકારવાળું એક ગણરાજ્ય છે. આ ગણરાજ્ય ભારતના બંધારણ મુજબ શાસન કરે છે, જેને બંધારણસભાએ રહેને મધ્યે, ૧૯૪૮ના દિવસે સ્વીકાર્યું અને ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦માં લાગુ કરવામાં આવ્યું.

ભારતીય બંધારણમાં પંચવર્ષીય યોજનાની અવધારણા ક્યા બંધારણથી લેવામાં આવી? ભારતીય બંધારણમાં પંચવર્ષીય

યોજનાની અવધારણા સોવિયત સંઘ (યુએસઅેસઆર) માંથી લેવામાં આવી હતી.

★ પ્રજાસત્તાક દિવસે ધજ કોણ ફરકાવે છે?

દેશના પ્રથમ નાગરિક એટલે કે રાષ્ટ્રપતિ પ્રજાસત્તાક દિવસે કાર્યક્રમમાં ભાગ લેતા હોય છે અને રાષ્ટ્રીય ધજ ફરકાવતા હોય છે.

★ રાજ્યોનાં પાટનગરમાં પ્રજાસત્તાક દિવસે કોણ ધજ ફરકાવે છે?

સ્વતંત્રતા દિવસે વડા પ્રધાન ભારતના પાટનગર નવી દિલ્હીમાં રાષ્ટ્રીય ધજ ફરકાવે છે અને રાજ્યોના પાટનગરમાં મુખ્ય મંત્રીઓ ધજ ફરકાવે છે.

નવી દિલ્હીમાં યોજાતી પ્રજાસત્તાક દિવસની ભવ્ય પરેડની સલામી કોણ જીલે છે?

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ભવ્ય પરેડની સલામી જીલે છે. તેઓ ભારતીય સશ્વત્ત્ર દળોના કમાન્ડર-ઇન-ચીફ પણ છે.

આ પરેડમાં ભારતીય સૈન્ય પોતાની નવી ટેકો, મિસાઈલો,

રાર વગેરેનું પ્રદર્શન પણ કરે છે.

★ 'ભીટિંગ રિટ્રીટ' નામનો સમારોહ ક્યાં થાય છે?

ભીટિંગ રિટ્રીટનું આયોજન રાયસીના દિલ્હી પર રાષ્ટ્રપતિભવનની સામે કરવામાં આવે છે, જેમાં મુખ્ય અતિથિ રાષ્ટ્રપતિ હોય છે.

- ભીટિંગ ધ રિટ્રીટ કાર્યક્રમને પ્રજાસત્તાક દિવસનો સમાપ્તન

સમારોહ પણ કહેવામાં આવે છે.

- ભીટિંગ રિટ્રીટ પ્રજાસત્તાક દિવસના ત્રીજા દિવસે એટલે કે ૨૮ જાન્યુઆરીની સાંજે કરવામાં આવે છે.

ભીટિંગ રિટ્રીટમાં ભૂમિદળ,

વાયુદળ અને નૌકાદળનાં બેન્ડ પારંપરિક ધૂન વગાડતા માર્ય કરે છે.

★ ભારતીય ધજ કોણે ડિઝાઇન કર્યો હતો?

- ભારતીય રાષ્ટ્રીય ધજની ડિઝાઇન પિંગલી વેંકેયા દારા કરવામાં આવી હતી.

- આ પુરસ્કાર આપવાની શરૂઆત ૧૯૫૭થી થઈ હતી.

- પિંગલીએ શરૂઆતમાં જે ધજ

ડિઝાઇન કર્યો હતો, તેમાં માત્ર બે

રંગો હતા- લાલ અને લીલો.

- તેઓએ રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ પક્ષના બેઝવાડ અધિવેશનમાં આ ધજ ગાંધીજી સમક્ષ રજૂ કર્યો હતો.

- પાછળાથી ગાંધીજીના સૂચન પર તેમાં સફેદ પર્ણી ઉમેરવામાં આવી હતી. આગામ જતા ચરખાની જગ્યાએ રાષ્ટ્રીય પ્રતીક અશોક ચક્રને જગ્યા આપવામાં આવી.

- ભારતીય ધજને તેના વર્તમાન સમારોહ પણ કહેવામાં આવે છે.

- ભીટિંગ રિટ્રીટ પ્રજાસત્તાક દિવસના ત્રીજા દિવસે એટલે કે ૨૮ જાન્યુઆરીની સાંજે કરવામાં આવે છે.

- ભારતમાં 'તિરંગા'નો અર્થ ભારતીય રાષ્ટ્રીય ધજ થાય છે.

રાષ્ટ્રીય વીરતા પુરસ્કાર ક્યારે આપવામાં આવે છે?

- ભારતમાં દર વર્ષો ૨૬ જાન્યુઆરીની આગલી સાંજે રાષ્ટ્રીય વીરતા પુરસ્કાર બહાદુર બાળકોને આપવામાં આવે છે.

- આ પુરસ્કાર આપવાની શરૂઆત ૧૯૫૭થી થઈ હતી.

- પુરસ્કાર સ્વરૂપે એક મેડલ, સાઈફિક અને રોકડ રકમ

આપવામાં આવે છે.

- દરેક બાળકને શાળાનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરવા સુધીની નાણાકીય સહાય પણ કરવામાં આવે છે.

★ પ્રથમ પ્રજાસત્તાક દિવસે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ કોણ હતા?

- પ્રથમ પ્રજાસત્તાક દિવસે ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ હતા.

- બંધારણ અમલમાં આવ્યા બાદ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ અત્યારના સંસદભવનના દરબાર હોલમાં રાષ્ટ્રપતિપદના શપથ લીધા હતા અને ત્યારબાદ પાંચ માઈલ લાંબા પરેડ સમારોહ બાદ ઈરવિન સ્ટેડિયમ ખાતે રાષ્ટ્રીય ફરકાવ્યો હતો.

★ ભારતીય બંધારણ કે ટલા દિવસમાં તૈયાર થયું છે?

- બંધારણસભાએ લગભગ ત્રણ વર્ષ (૨ વર્ષ, ૧૧ મહિના અને ૧૭ દિવસ સચોટ)માં ભારતનું બંધારણ તૈયાર કર્યું હતું.

- આ સમયગાળા દરમિયાન ૧૯૫૪ દિવસમાં ૧૧ સત્ર યોજવામાં આવ્યાં હતાં.

૧૯૫૦માં કેન્દ્રીય બજેટ લીક થયું અને બદલાઈ પરંપરા ગઈ

નાણામંત્રી નિર્મલા સીતારમણ ૧ ફેબ્રુઆરીએ ૨૦૨૩નું બજેટ ૨૪ કરશે

આપણે સૌશ્રીએ જ છીએ કે બજેટ બનાવવાની પ્રક્રિયા ખૂબ જ ગુમ હોય છે. બજેટ તૈયાર થયા બાળ હલવા સેરેમની થાય છે અને આ સમારોહ પણ જ બજેટ છાપવાની

પ્રક્રિયા શરૂ થાય છે. નાણા મંત્રાલયમાં બજેટના પ્રિન્ટિંગ સાથે સંકળાયેલા તમામ અવિકારીઓ અને સહાયક સ્ટાફ આ સમય દરમિયાન સંપૂર્ણ અર્દોલેટ હોય છે. અવિકારીઓને

તેમના ફોનનો ઉપયોગ કરવાની પણ મંજૂરી આપવામાં નથી. જ્યાં સુધી બજેટ ૨૪ ન થાય ત્યાં સુધી તેઓ તેમના પરિવારને પણ મળી શકતા નથી. આ પ્રકારના અનેક તકેદારીના

જાણો ૧૫ ઓગસ્ટ અને ૨૬ જાન્યુઆરીએ જંડો ફરકાવવામાં શુફરક છે?

હાલમાં આખું ભારત જશ્ન-એ-આઝાદીમાં વ્યસ્ત છે, દેશના રાષ્ટ્રીય તહેવાર પર રાષ્ટ્રીય ફરકાવવાનો રિવાજ છે અને બંધારણ મુજબ દેશમાં કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ પણ સમયે, કોઈ પણ જગ્યાએ રાષ્ટ્રીય લહેરાવી શકે છે પરંતુ ૧૫ ઓગસ્ટ અને ૨૬ જાન્યુઆરીએ રાષ્ટ્રીય લહેરાવવામાં થોડો તફાવત છે.

જય જય ગરવી ગુજરાતી

੭੪੫ ਪ੍ਰਮਾਣਤਾਕ ਪੰਡ

સુશાસનના સંકલપ સાથે... જનકલ્યાણના સેવા ચઙ્ગા માટે... સખર્પિત સતત કાર્યશીલ સરકાર...

જાન્યુઆરી

2023

બોટાદ ખાતે
માનનીય રાજ્યપાલ શ્રી આચાર્ય દેવમ્રત
અને
માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની
પ્રેરક ઉપસ્થિતમાં
દૃજવંદન સમારોહ યોજાયો.

પ્રજાસત્તાક પર્વની સૌ ગુજરાતવાસીઓને શુભેચ્છાઓ....

વર્ષ ૨૦૨૩માં ગુજરાત સરકારના જનહિતલક્ષી નિર્ણયો

પવિત્ર યાત્રાધામોનો ૩.૩૩૪ કરોડના ખર્ચે કરાશે વિકાસ

ગુજરાતની દરેક નગરપાલિકામાં એક ટી.પી.(ટાઉન પ્લાનિંગ સ્ક્રીમ) બનાવવાનો નિર્ણય

આંતરરાષ્ટ્રીય ભિલેટ વર્ષ અંતર્ગત ૮ મહિનગરપાલિકામાં મેગા જિસી ભિલેટ એક્ઝપો-ફેઝેન્ટ વાલીમ માટે વાલકા સ્તરે રૂપક સેમિનાર

સશાસન દિવસે જગરૂક્યોગી સેવાઓ વધુ સર્જદુઃખ સમજું અને ઓનલાઈન મળી રહે તે માટે વિવિધ વિભાગોના ૧૫ વેબ પોર્ટલ લોચ્ય કર્યા

ગજાતના ગામ્યાલેલે ગોલગાળી ગણી રહે તેથે ઉંઘા હેતથી ગુરુદાવત્તા વિલિય વિલાગ્યેલું ખાટાની જગ્યાએ રહ્યું હતું અને સિર્જાના

**આપણે સહુ સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિ પછી
સુરાજ્યનું સપનું સાકાર કરવા પ્રતિબંધ છીએ**

